

Nepriklausoma

This paper was mailed
Tuesday, May 9, 1995.

Lietuva

• LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 10 (55-ieji metai) 1995 m. GEGUŽES - May 9 d. * DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS * 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4 • Tel: 386-8220 • \$1.-

ĮVYKIŲ APŽVALGA B.N.

ANTRASIS PASAULINIS KARAS EUROPOJE BAIGESI PRIEŠ 50 METŲ

Oficialioji karo pabaigos data - 1945 m. gegužės mėn. 8 d. Europoje nutilo šūviai. Hitleris ir jo Trečiasis Reichas sugriuvo fiziniai ir moraliai.

Atėjus 50-mečio jubiliejui, visoje Europoje ir pasaulyje atnaujinami prisiminimai laikraščių aprašymais, nuotraukomis, specialiomis TV ir radijo laidomis, iškilmingomis apeigomis bažnyčiose.

Džiaugėsi Prancūzija, Britanija, Italija, Lenkija, Olandija (dar vis dėkinga ir tulpėmis prisimindama kas pavasarį Kanadą už globą ir išvadavimą nuo hitlerininkų okupacijos), JAV, Kanada... Žiauriai nukentėjusieji ir nugalėtojai, ir nugalėtieji... Nudžiugo ir visi ištremtieji, visi bėge nuo grėsmės, tik - tą dieną jie, vis dėlto, ir liko ištremtaisiais, ar žmonėmis be vietos - ištremtieji: DP - Dievo Paukšteliai.

Džiaugėsi Sovietų Rusija, o ypač jos diktatorius Stalinas ir komunistų partija, laimėję didžiulį karo grobį, alijantams besikubant užbaigti karo veiksmus ir neprasizįojant, kad reikia visiems sugrįžti namo.

Sovietų okupuotiesiems dar ilgai reikėjo laukti tos karo pabaigos.

Ir trijos Baltijos valstybės - Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje oficialiai ir galų gale, karas pasibaigė, kai svetimoji okupacinė kariuomenė išdardėjo į savąją, tikrąją tėvynę.

Sios suakties šūkis "Atleisk, bet neužmiršk" buvo pasakytas Londone, ceremonijų metu Canterbury arkivyskupo George Carcy. Ceremonijose dalyvavo daugiau kaip 50-ties valstybių atstovai, jų tarpe ir Kanados min. pirm. Jean Chrétien. "Dėl mūsų visų šviesios ateities privalome prisiminti praeitį... Tuo pačiu - politikai išipareigoja dirbti, kad kruvinieji karai nesikartotų. Tai galima pasiekti susitaikymu tarp įvairių tautų, rasų ir tikėjimų", - kalbėjo arkivyskupas Carcy.

Kaip labai gerai žinome - lengviau kalbėti apie susitaikymą, negu jį vykdyti.

Didžioji Britanija irgi būtų turėjusi prie susitaikymo visapusiškai prisidėti, o ne pritarti atlyginimui Stalinui ir jo partijai.

Vienos, Kanados II Pasaulinio Karo Veteranų, žuvusių kanadiečių karių kapinės Groesbeek, Olandijoje.

O RUSIJA TEBEKERŠIJA ČEČENAMS...

Svenčiant karo pabaigos sukaktuves, Rusija neiškenčia toliau barbariškai kariaudama su beginkliais čečėnais.

Dabar paaiškėjo Samaški kaimo įvykių aplinkybės. Daugiau kaip 3.000 Rusijos kareivių užėmė šį kaimą, užpylė namus benzinu ir padegė, paleidę šūvių salves ir granatas į namų rūsius, kur slapstėsi beginkliai vaikai, moterys ir seni žmonės. Per tris dienas karinė vadovybė neprileido nei Raudonojo Kryžiaus darbuotojų, nei Žmogaus Teisių organizacijos atstovų. Po 3-jų dienų - buvo pervėlu...

Išlikusi rūsyje moteris liudija, kaip kareiviai mėtė į rūsius granatas, provokuodami susirėmimą ir reikalaudami čečėnų kareivių. Tačiau - nė vieno jų šiame kaime nebuvo. Tie veiksmai vyko balandžio 7-10 d.d.

Daugelis Maskvos laikraščių pasmerkė kariuomenės siautėjimą. "Moscow News" rašo: "Ką rusai padarė Samaški vietovėje, vokiečiai darė su mumis karo metu. Bet rusai tai daro savo pačių žmonėms, ir tai yra nedovanotina. Kas atsitiko Samaški galima apibūdinti vienu žodžiu - genocidas".

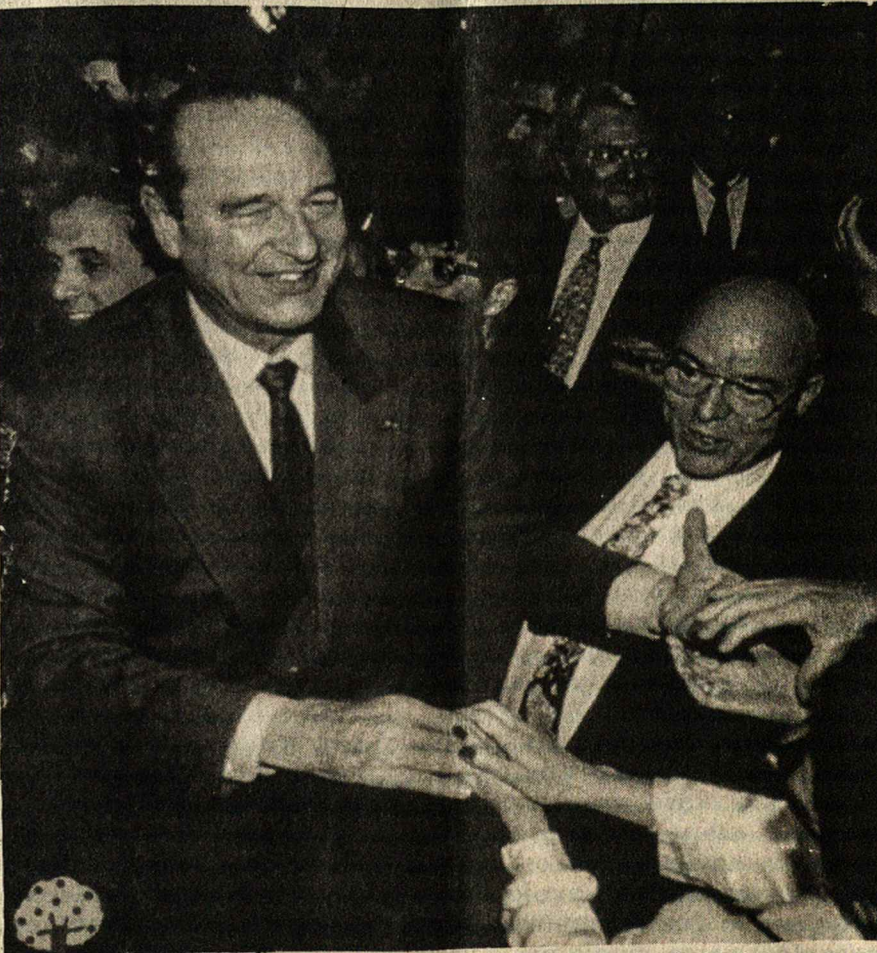
Kareiviai buvo girti ir apsaugę nuo narkotikų prieš ataką.

Cėčėnų kovotojai tą kaimą buvo palikę prieš kiek laiko ir kareiviai tai žinojo.

Girtus, paraudusiomis akimis karius, išmėtytas narkotikams leisti adatų krūvas pamatė Raudonojo

Kryžiaus darbuotojai atvykę į ketvirtą dieną.

Rusijos vyresnybė įvykių aplinkybes paneigė.

Jacques Chirac prezidentinėje rinkiminėje kampanijoje.

PRANCŪZIJA PASIRINKO PREZIDENTU - CHIRAC'Ą

Prezidentinius rinkimus, daugelio nusteimimui, gegužės mėn. 7 d. laimėjo Jacques Chirac'as, 62 m. amžiaus.

Visą gyvenimą jis dalyvavo politikoje, buvo iki dabar, per paskutinius 18 m., Paryžiaus meru, parlamento nariu, du kartu Prancūzijos ministru pirmininku.

Per paskutinius dvejetą metų jis neslėpė savo pastangų kandidatuoti į presi-

dento postą, pasitraukus socialdemokratui François Mitterrand'ui. Jis pats yra dešinysis, priklausęs gaulistų partijai.

Anksčiau rėmęs verslus ir laisvąją prekybą, savo kampanijos metu kalbėjo apie tai, kad Prancūzijoje verslų spekuliantai per daug gerai apsirūpinę, o algos slaugėms, socialinių reikalų darbuotojams, mokytojams esančios per mažos. Pažadėjęs ir daugiau rūpintis darbu sukūrimu.

Jacques Chirac - spalvin

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO REZOLIUCIJA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ORO ERDVĖS KONTROLĖS IR APSAUGOS

Lietuvos Respublikos Seimas, išklausęs informaciją apie tai, kaip naudojama ir kontroliuojama Lietuvos Respublikos oro erdvė, vertina Rusijos karo aviacijos skrydžius Lietuvos oro erdvėje kaip keliančius pavojų Lietuvos Respublikos saugumui ir dėl to netoleruotinus.

Patikimą Lietuvos Respublikos oro erdvės kontrolę ir apsaugą Seimas laiko svarbiausia ir neatidėliotina nacionalinio saugumo reikme.

Lietuvos Respublikos Seimas reikalauja, kad Vyriausybė padarytų viską, kas reikalinga, kad suvereni Lietuvos Respublikos oro erdvė nebūtų naudojama jokių būdu, kuris nesuderinamas su Lietuvos piliečių ir valstybės saugumu.

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS PRANEŠIMAS:

1995 m. balandžio 18 d., Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerijos sekretorius A. Januška susitiko su Rusijos Federacijos ambasadoriumi Lietuvoje N. Obiortyšev'u. Susitikimo metu buvo aptarti aktualūs dvišalių santykių klausimai.

Ambasadorius N. Obiortyšev'as buvo paprašytas paaiškinti ITAR-TASS ministro A. Kozyrev'o pareiškimą, kad Rusija, tarp kitų priemonių, gali panaudoti ir karinę jėgą, siekiant apginti "rusakalbių" gyventojų interesus NVS bei Baltijos šalyse.

A. Januška pažymėjo, kad pastebima tendencija, jog pastaruoju laiku, sprendžiant įvairias vidaus ir užsienio politikos problemas, Rusija vis dažniau grasina naudoti ir net naudoja karinę jėgą. Tai yra nesuderinama su tarptautinės teisės ir geros kaimynystės principais.

Atsakydamas Rusijos ambasadorius pažadėjo duoti oficialų paaiškinimą dėl Rusijos Užsienio Reikalų ministro A. Kozyrev'o pasisakymo, tuo pat metu išreiškdamas įsitikinimą, jog minėtas pareiškimas Lietuvos neliečia." (Kodėl nepridėjo Latvijos bei Estijos vardų? Red.).

• LIETUVAI nuo balandžio mėn. pradžios apribojus Rusijos skrydžius savo oro erdvėje, balandžio mėnesį virš Lietuvos skrido tikrai keli Rusijos kariniai lėktuvai, kuriems leidimai buvo išduoti dar kovo mėnesį.

Anot Užsienio Reikalų Ministerijos pareigūnų, kol kas tokius leidimus ketinama išduoti nebent Rusijos karinei transporto aviacijai, be to koviniams lėktuvams - malūnsparniams.

Rusijos Baltijos Jūros karo laivyno oro pajėgų atstovai irgi skundėsi, kad

dėl sugriežtintų taisyklių, nutrūko visi transporto aviacijos reisai iš įvairių Rusijos miestų į Karaliaučius, kuriais gabenami būtini laivynui kroviniai.

Anot jų, dabar svarstomos galimybės Rusijos kariniams lėktuvams skristi į Karaliaučius per Latvijos, o vėliau - ir per Lenkijos oro erdvę.

Kiek gi ilgai Rusija galvoja laikyti kariuomenę Karaliaučiaus srityje ir kokių tikslų? Pagal tarptautines taisykles ir susitarimus, jų laikas ten šeiminkauti - baigiasi.

ga asmenybė, buvęs karštas ir prieštaras, - sugėbėjo savo asmenišką įvaizdį sutramdyti. Kai kurie kritikai priekaištuoja, kad jis turįs tik vieną neabejotiną ir pastovią ambiciją - politinę, - tapti prezidentu.

J. Chirac'as vasaromis studijavo Harvard'o Universitete, laisvai vartoja anglų kalbą, skaito istorijos knygas, mėgsta poeziją, labai domisi kiniečių ir japonų civilizacija. Užaugino su žmona Bernadette dvi dukras ir prieš 10 metų adoptavo vietnietę pabėgėlę merginą, kuri dabar turi savo šeimą.

• Čėčėnijos nepriklausomybės rėmėjai Baltijos šalių parlamentuose paprašė Europos Saugumo ir Bend-

radarbiavimo organizacijos įvertinti, ar "kruvini ir arogantiški" Maskvos veiksmai Čėčėnijoje nevertintini kaip Rusijos de facto išstojimas iš ESBO.

Šis prašymas išdėstytas Estijos, Latvijos ir Lietuvos parlamentinių ryšių su Čėčėnija koordinacinės tarybos pirmininko A. Endriukaičio laiške ESBO parlamentinės asamblėjos nuolatinės komisijos pirmininkui F. Swaelen'ui.

• KANADOS UŽSIENIO REIKALŲ min. André Ouellet užgėrė UKRAINOS pranešimą, kad Chernobyl'io branduotinė jėgainė bus uždaryta 2.000-taisiais metais. Min. Ouellet savo pareiškime pasakė: "Kanda ir jos G-7 kartu dirbančios tuo klausimu valstybės

/nukelta 1 2 psl...../

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūta, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Po susitikimo ministras pažymėjo, kad "išimties atvejais, ginant savo piliečius ir interesus, galima panaudoti visas būtinas priemones, įskaitant ir karines, sutinkamai su JT įstatais ir tarptautinėmis normomis". A. Kozyrev teigia, kad čia nėra nieko nauja. Jis citavo JAV valstybės sekretorių W. Christopherį, kuris žurnale "Foreign policy" pažymėjo, kad gindamos savo piliečius ir interesus užsienyje, JAV, iškilus reikalui, nevens panaudoti jėgą.

"Kam tuomet apskritai reikalingos ginkluotosios pajėgos ir karinis jūrų laivynas, jei ne mūsų piliečiams ir interesams ginti", pastebėjo A. Kozyrev. "Jeigu, pavyzdžiui, Indijos vandenyne mūsų laivą su Rusijos bei draugiškų šalių - JAV, Naujosios Zelandijos ir kitų valstybių piliečiais - užgrobtų piratai, o šalia būtų Rusijos kreiseris, jis be jokios abejonės panaudotų jėgą žmonėms išlaisvinti, ir tai yra normalu", sakė Rusijos užsienio reikalų ministras.

TALINAS (BNS,KI). JAV reikalų patikėtinis Estijoje J. Gundersen smerkia Rusijos užsienio reikalų ministro A. Kozyrev'o pasisakymą apie jėgos panaudojimą etniniam rusams ginti užsienyje. Apie tai jis kalbėjo susitikęs su Estijos premjeru T. Vähi. J. Gundersen pabrėžė, kad JAV gins Estiją, "tik, kiek tai bus įmanoma".

ŠEŠTOJOJE BALTIJOS ASAMBLĖJOJE

Rygoje vyko Baltijos asamblėjos VI-ji ir Baltijos tarybos I-oji sesijos. Pasitarime šalia Baltijos valstybių delegacijų dalyvavo svečiai iš Šiaurės tarybos, Beneliukso parlamento, Šiaurės ir Baltijos valstybių ambasadoriai.

Asamblėja priėmė 14 rezoliucijų. Rezoliucijoje dėl pasiruošimo išjungimui į Europos sąjungą siūloma Baltijos ministrų tarybai įkurti Baltijos sąlyse išjungimo į ES grupes, kurios derintų šalių veiksmus šia linkme. Taip pat priimta rezoliucija dėl pasienio kontrolės sistemos harmonizavimo ir Baltijos šalių informacinės sistemos kūrimo.

AMERIKOS PABALTIEČIAI PASISAKO DĖL 50-MEČIO IŠKILMIŲ MASKVOJE

Jungtinio Amerikos Pabaltiečių Komiteto laiškas JAV prezidentui (Vertimas iš anglų kalbos)

Pone Prezidente,

Jungtinis Amerikos Pabaltiečių Komitetas, kuris atstovauja apie milijonui estų, latvių ir lietuvių kilmės amerikiečių, norėtų išreikšti susirūpinimą Jūsų gegužės 9-osios kelionė į Maskvą, kur įvyks sąjungininkų pergalės prieš nacistinę Vokietiją 50-metinių iškilmių. Mes pripažįstame svarbų Sovietų Sąjungos indėlį nugalint nacistinę Vokietiją, tačiau esame ištikimi, kad JAV administracija, Rusijos Federacija bei tarptautinė bendruomenė taip pat turėtų pripažinti ir pasmerkti brutalų sovietinį režimą, gimusį II pasaulinio karo metu ir pakeitusį nacių okupaciją stalinistiniu totalitarizmu. Taip pat mes griežtai pasisakome prieš Čėčėnijoje vykdomą smurtą ir Rusijos grasinimus panaudoti karinę jėgą ginant rusakalbių "teises" kaimyninėse šalyse.

Tai, kad Sovietų Rusija padėjo baigti II pasaulinį karą yra faktas, tačiau Sovietų Rusija taip pat yra atsakinga ir už šio karo pradžią, nes Molotovas ir Ribbentropas pasirašė slaptuosius protokolus, kurie padalino Europą į nacių ir sovietų įtakos sferas. Tuo tarpu kai demokratinės Vakarų šalys kovojo už laisvę ir demokratiją, sovietai kovojo už komunizmą ir pavigimą. Deja, sovietų pergalės prieš nacizmą rezultatas buvo milijonų žmonių iš Centrinės Europos bei Rusijos tolesnės žudynės, pavigimas ir deportacija.

Centrinės Europos šalys, plėtodamos santykius su kaimyninėmis šalimis, turi žiūrėti į ateitį, tačiau praeities užmiršti taip pat negalima. Taip pat ir Rusijos federacija turėtų žiūrėti į ateitį ir pasmerkti savo praeitį, ypač dabar, kai vėl pradeda didėti nostalgija Sovietų Sąjungai. Vietoj to, Rusijos valdžios pareigūnai siekia, kad GKB metodai, naudoti sunaikinimui Ukrainos ir Pabaltijo šalių partizanus, vėl būtų naudojami Čėčėnijoje. Stalinistinių priemonių naudojimas naikinti tautai kažin ar gali būti laikomas demokratijos požymiu ir įteisinamas Jūsų dalyvavimu.

Amerikos pabaltiečiai remia stabilia, demokratine ir gerų kaimyninių santykių siekiančią Rusiją. Mes vertiname Rusijos kariuomenės išvedimą iš Pabaltijo šalių, kuri vykdamas lemiamą vaidmenį suvaidino Jūsų administracija, tačiau esame susirūpinę Rusijos veiksmais Čėčėnijoje ir jos nesiliaujančiais grasinimais panaudoti karinę jėgą prieš kaimynines šalis.

Potvynis Šilutės rajone ši pavasari.

Nuotr. V. Kapočiaus

/.....atkelta iš 1 psl./

artimai bendravo su Ukrainos vyriausybe, studijuojant planus, kaip uždaryti galimai artimiausiu laiku Cernobylio jėgainę. Šis Ukrainos pranešimas yra pozityvus žingsnis to plano vykdymui".

ŽŪNA ŽURNALISTAI

Iš Maskvos pranešama (Interfax-BNS,KI), kad žurnalistas ypatingai sunku dirbti Azerbaidžane, Gudijoje, Padniestrėje ir Ukrainoje. Esą šiose respublikose vis labiau persekiojami spaudos darbuotojai. Nuo konflikto pradžios Čėčėnijoje žuvo 7 žurnalistai, iš jų - 5 rusų, 2 užsienio. O per paskutiniuosius 5 metus NVS (Nepriklausomų Valstybių Sąjungoje) žuvo 90 žurnalistų. Įdomu, tačiau, kad nė vienas tokio žuvimo atvejis nebuvo ištirtas ir - niekas nebuvo nubaustas!

GAJŲ GALE RIMČIAU TVARKOMASI SU GAUJOMIS

Dvi pačios žymiausios kriminalinės gaujos "Hells Angels" ir "The Rock Machine" Montralėje ir Quebec'o miestuose yra, policijos duomenimis, įvykdžiu-

sios žmogžudysčių, konkuruodamas savitarpį dėl narkotikų prekybos zonų. Vien nuo praeito rudens iki dabar jų susirėmimuose buvo nužudyti 6 asmenys. Neseniai, sprogus bombai ties vienu klubu, buvo suintensyvintas gaujų sekimas ir duota daugiau teisių narkotikų policijai.

Balandžio mėn. 4 d. buvo suimta 13 gaujos narių po įvykusių kratų Quebec'o ir Trois Rivières miestuose. Rasta narkotikų, nelegalių ginklų, pistoletų.

Keista, kad taikant formulę "Nekaltas, kol neįrodyta kitaip" - palengvina siautėti nusikaltėliams ir netgi pakelti jų veiksmus iki stilingo, visiems matomo kulto: tatui, uniformos, važmenys - motociklai ar kadiliakai, plaukų šukuosenos, papuošalai, ir t.t. Formulę reikia būtinai keisti: ne nukentėję privalo įrodyti anų kaltę, bet apkaltintieji, kad jie nenuskalto. Gal tada bent kiek, nebūt taip lengva puikuotis ir imponuoti nesusitupėjusiems jaunuoliams, trokšiantiems greitai, nesvarbu kaip, praturtėti ar pasimėgauti kito žmogaus kančia...

BALTIJOS ŠALYSE RUSAMS PAVOJUS NEGRESIA

MASKVA (Interfax-BNS,KI). Rusijos Užsienio reikalų ministras A. Kozyrev susitikime su šalies prez. B. Jelcin'u aptarė

įvykusių Rusijos užsienio politikos tarybos pasitarimą, per kurį ministras pareiškė apie galimą jėgos panaudojimą ginant užsienyje gyvenančius rusakalbius gyventojus.

LIETUVIAI STUDENTAI NEGALEJO DINGTI BE ŽINIOS

Ruošiamai knygai apie LIETUVIŲ STUDENTŲ "JŪROS" KORPORACIJĄ, Nepriklausomoje Lietuvoje veikusia Vytauto Didžiojo universitete ir Vilniaus universitete, vis dar stinga daug duomenų.

Trūksta žinių apie šiuos "Jūros" korporantus: Algirdą ADOMAITĮ, Vincą ADOMAITĮ, K. BAGDONAVIČIŲ, Silvestrą CYBAVIČIŲ, Aloyzą DAUKANTĄ, J. DEKSNĮ, Vytautą DRAUGELLĮ, Vandeliną DOMANSKĮ, Jurgį FALEJEVĄ, Lenoną GERDVILLĮ, Vytautą GERDVILLĮ, Albiną GRĮŠKĄ, Juozą GUDAVIČIŲ, Praną IVICKĄ, Alfredą JAN-KŪNĄ, Kostą JANUŠKEVIČIŲ, Margerį JESAITĮ, Petrą JURKŠTĄ, Juozą KONDROTĄ, Mykolą KORETKĄ, Stepą KREJERĄ, Zigimą KUPRĖNĄ, Vytautą KURKLINSKĄ, J. LAZAUSKĄ, Visvaldą MASIULIŲ, Vilių (Viliamą) MARKELIŲ, V. MARKEVIČIŲ, Kurtą NYHOFA, J. PETRĄŠKEVIČIŲ, Algimantą PIKČILINGIŲ, Leonidą PILECKĄ, Juozą POLUIKĄ, Joną RADZIVONĄ, Jurgį RAMELĮ, Vytautą RUDMINĄ, Ad. SKETERIŲ, Osvaldą SOKOLIKĄ, Vladą ŠESTAKAUSKĄ, Ričardą URBANAVIČIŲ, Viktorą URBONĄ, Adolfą VAIDELIŲ, Aleksandrą VIRŠILĄ, Vytautą ZELENIŲ, Lauryną ZOZĄ, Albertą ŽYGĄ.

Taip pat trūksta duomenų apie "Jūros" korporantes: Ireną BALČIŪNAITĘ, M. BAZĖNAITĘ, Ireną BUCEVIČIŪTĘ, Vincentinę GUCEVIČIŪTĘ, Bronę JACEVIČIŪTĘ, Teofilę JURKŪNAITĘ, Danutę KALĖDAITĘ, Reginą JAGMINAITĘ-DAUSIENĘ, Stasę LEKNICKAITĘ, Aldoną LEPŠYTĘ, Alfredą LUNYTĘ, Genovaitę NAKUTYTĘ, G. RUBKUTĘ, Olga SKERSTAITĘ, Aldoną STAZDAITĘ, Aldoną ŠVEDAITĘ, Valę ŪDRAITĘ, Aldoną ŪSONYTĘ, Eleną VILNONYTĘ-ANUŽIENĘ, Tamarą VISOCKYTĘ, Eleną VILNONYTĘ, Mikasę ŽOLYNAITĘ.

Ką nors apie juos žinantieji malonėkite atsiųsti duomenų Algirdui Gustaičiui, 7946 W. 4 Street, Los Angeles CA 90048, USA. Reikia jų gimimo datos, vietovės, kur mokėsi, kodėl ištėjo į "Jūros" korp., ką prisimena iš tų laikų. Gyvenimas okupacijoje ir po to. Labai reikia įvairių laikų korporantų nuotraukų, išrašant kas, kur, kada. Jei miręs (mirusi) - tai kur, kada, antkapio nuotrauka.

Laukiama žinučių, rašinių spaudoje, iškarpu, prisiminimų apie čia išvardintus ir neišvardintus "Jūros" korporantus, -tes. Visi talkinūsieji bus paminėti.

Algirdas Gustaitis

šių trijų šalių saugumo ir užsienio politikos strategija sutampa.

Baltijos šalių sugebėjimą organizuoti kolektyvinį, turį įrodyti karinis bendradarbiavimas, sakė E. Bičkauskas. Jo nuomone, Baltijos šalių politikai turi pradėti diskutuoti apie Baltijos gyvybos sąjungos kūrimą. Tai, pasak jo, skatintų saugumo bei stabilumo vystymąsi Baltijos regione ir Centrinėje Europoje bei paspartintų NATO plėtimąsi į rytus.

Estijos delegacijos vadovas A. Ruutel supažindino su padėtimi Estijoje po rinkimų į parlamentą, apžvelgė dabartinę ekonominę šalies padėtį. Pasak jo, reformų ir ankstesnio kelio atsisakyti niekas nežada.

Estijos parlamento vicepirmininkas asamblėjos sesijoje pareiškė, kad Rusijos politiką kaip ir anksčiau galima laikyti kolonijine. Rusijos vadovybės atstovai nuolat kaltina Estiją ir Latviją tautinių mažumų teisių pažeidinėjimu, kurio neaptiko nė viena iš daugelio tarptautinių komisijų", sakė A. Ruutel, kuris vadovavo Estijos delegacijai Baltijos asamblėjoje.

LENKŲ RINKIMŲ AKCIJA Lietuvos Teisingumo

Prieš nusprendžiant vykti į Maskvą, valstybės sekretorius Christopher buvo pareiškęs, kad Jūs nedalyvausite iškilmėse Maskvoje, jei nebus išspręstas Čėčėnijos konfliktas. Nepaisydamas šio pažado, Jūs sutikote vykti. Prezidentas Jelcin'as, atsakydamas į tokį Jūsų geranoriškumą, ėmė dar smarkiau bombarduoti Čėčėnijos kaimus, tuo sukeldamas tarptautinių ir Rusijos žmogaus teisių ekspertų kritiką. "Rusijos kariuomenė atsuko ginklus į civilius žmones... Tai ne kas kita kaip genocidas", - pareiškė Rusijos parlamento žmogaus teisių komisijos atstovas Aleksandr'as Gurianov'as.

Balandžio 18 d. Rusijos užsienio reikalų ministras Andrejus Kozyriov'as dar kartą pagrasino kaimyniniams kraštams, pareiškdamas, jog Rusija gali panaudoti karinę jėgą, kad apgintų rusakalbių, gyvenančių užsienyje, teises. Šis pareiškimas pažeidžia įstatymą ir skamba ironiškai, turint galvoje, kad pati Rusijos vyriausybė nužudė daugybę rusų, gyvenančių Čėčėnijoje. Raginame Jus prieštintis tokiems grasinimams, kol dar Rusija jų neįteisino savo politikoje.

Mes suprantame padėtį, kuri lėmė Jūsų atvykimą į Maskvos iškilmes, tačiau tikimės, kad Jūs neužmiršite ir pasinaudosite proga iškelti nors kelis iš šių nerimą keliančių klausimų Rusijos prezidentui Jelcin'ui ir jo kolegoms. Pirmą, pripažindami Rusijos žmonių indėlį nugalint komunizmą, mes tikimės, kad Jūs paskatinsite Rusiją viešai pripažinti praeityje vykdytą sovietų smurtą ir represijas netik prieš okupuotas Estiją, Latviją ir Lietuvą, bet taip pat ir pačią Rusiją. Amerikoje ir kitur gyvenantiems pabaltiečiams II pasaulinis karas baigėsi ne 1945 metais, bet 1994-ųjų rugpjūčio 31 d., kai iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos buvo išvesta okupacinė buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenė.

Antra, mes primygtinai prašome Jūsų pasmerkti Čėčėnijoje vykdomas žudynes ir pasipriešinti Rusijos norams panaudoti karinę jėgą prieš nepriklausomas kaimynines šalis. Viešas kalbėjimas apie šias problemas nepadidins Rusijos pasipriešinimo, bet pabrės šių problemų svarbą ir paskatins prezidentą Jelcin'ą baigti žudynes ir laikytis tarptautinių normų. Pone Prezidente, Jūsų pasipriešinimas prezidento Jelcin'o ištartam "niet" dėl kariuomenės išvedimo iš Pabaltijo šalių yra pavyzdys to, kas gali būti pasiekta, kai JAV pasisako tvirtai ir aiškiai. Jei mes norime remti demokratijos plėtojimąsi Rusijoje, visų pirma ir stipriausiai turime remti visų laisvės ir teisybės principus. Linkime Jums geriausios sėkmės Maskvoje ir tikime, kad Jūs perduosite mūsų susirūpinimą Rusijos vadovams.

Su pagarba: Grožvydas J. Lazauskas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas; Ints Rupners, Amerikos Latvų Sąjungos pirmininkas; Juhan Simonson, Amerikos Estų Tautinės Tarybos pirmininkas. 1995 m. balandžio 21 d.

A L T O I N F O R M A C I J O S :

● Š.m. gegužės 5 d. Washington'e, DC, įvyks National Confederation of American Ethnic Groups suvažiavimas. Šioje organizacijoje ALTO atstovas yra dr. Jonas Genys. Jis taip yra šios organizacijos garbės pirmininkas. Gegužės 5 d. jis iņeš rezoliuciją, kad Pabaltijo valstybės būtų priimtos į NATO.

● JAV administracija dar kartą patvirtino savo aiškia ir tvirtą poziciją. Pabaltijo valstybių atžvilgiu per JBANCO konferenciją, įvykusią š.m. kovo 24-25 d.d. JAV stipriai remia Pabaltijo tautų nepriklausomybę. Dabar Pabaltijo valstybės dalyvauja Partnerystės taikai programoje, o tai yra pirmą pakopą žengiant į pilną NATO narystę. Pabaltijo valstybės turi tokią pat teisę tapti pilnateisėmis NATO narėmis, kaip ir kitos Vidurio Europos valstybės. Lietuva yra išpildžiusi visą eilę sąlygų, statomų valstybėms, kurios nori tapti pilnateisėmis NATO narėmis. Tačiau prisimintina, kad tokia narystė suteikiama ne valstybių grupėms, o kiekvienai valstybei atskirai.

● Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija pranešė, kad balandžio 7 d. Lietuvą aplankęs Vokietijos Užsienio reikalų ministras Klaus Kinkel pareiškė, jog "Vokietija ragina kurti naują Europos gynybos sistemą, kuriai priklausytų ir Pabaltijo valstybės".

Kalbėdamas spaudos konferencijoje Vilniuje Vokietijos Užsienio reikalų ministras pasakė, kad "mes negalime kurti saugumo sistemos su blankiomis zonomis. Pabaltijo valstybės jokių būdu negali būti nuskriaustos". Jis taipgi pastebėjo, kad iki šiol Lietuva yra vienintelė Pabaltijo valstybė oficialiai pareikalavusi pilnos NATO narystės.

AMERIKOS LIETUVIAI - JAV KARIUOMENĖJE

Š.m. gegužės 7 d. Londone įvyks iškilmės pažymėti 50 metų sukakčiai nuo II pasaulinio karo pabaigos Europoje, t.y. pergalės prieš Hitlerio nacionalistinio teroro karinę mašiną, kuri laikinai buvo užėmusi beveik visą kontinentinę Europą.

JAV-ėms šiose iškilmėse atstovaus viceprezidentas Al Gore. Amerikiečių karinių pajėgų įvykdyti uždaviniai ir aukos karo mūšių laukuose buvo didelės, nulemiančios karo su Vokietija eigą ir pergalę.

Amerikos lietuviai gali pagrįstai didžiuotis, kad to karo mūšiuose Amerikos karo pajėgų gretose dalyvavo ketvirtadalis lietuvių kilmės vyrų ir merginų. Juk tuo metu čia save lietuvių kilmės amerikiečiais laikė daugiau nei milijonas žmonių, o juk pačioje Lietuvoje tada buvo apie 3 milijonai gyventojų. Tad kas ketvirtas lietuvių kilmės vyras kovojo Vakarų sąjungininkų eilėse. Jie kovojo, o kai kurie ir žuvo kartu su visais kitais amerikiečiais, kovos draugais. Mūšių laukuose iš viso žuvo 392,000 amerikiečių, iš kurių bent 3000 buvo lietuvių kilmės.

Lietuvoje

A.N.

KVIEČIA ATSLIEPTI

Apie 200 jaunuolių iš Kauno...

Man skauda širdį, kad lietuviai, kurie prieš karą ir karo metais buvo jaunuoliai-moksleiviai, studentai ir prisidėjo vaduojant Lietuvą, dabar pamiršti.

Daug laiko praėjo. Už gerus, išmintingus darbus Lietuvos valdžia jiems garbės neteikia. Ir aš esu iš tų pamirštųjų.

Augau Kaune (Kareivių 34), Žaliakalnyje (Basanavičiaus g.) baigęs mokyklą perėjau į Jėzuitų gimnaziją Senamiestyje, vėliau perėjau į IV gimnaziją, Miško g. direktorius Čiurlionis). Testi mokslus su-trunkdė okupacija.

1943 m. pradžioje mes, mokiniai, susitikome su savo mokytojais pasitarti, ką daryti, kad priešai mūsų neisnaikintų. Susirinkime dalyvavo prancūzų kalbos mokytoja Novak, dainų meno mokytojas Butkus, lituanistė Šernienė ir jos vyras matematikas Šernas (iš Jėzuitų gimnazijos). Buvo nutarta mums išvažiuoti į užsienį ir ten, pramokus kalbų, dirbti Lietuvai.

1943 m. sausio mėn. iš Kauno apie 200 mokinių (abiturientų) ir studentų, tarp jų ir aš, išvažiavome į Vokietiją dvejiems mėnams. Buvome Reichsarbbeitsdienst Abteilung 1/50 39872 RAD. 1945 m. sausio mėnesį vokiečiai mus prievarta išskirstė po savo dalinius Vakaruose ir Rytuose.

Kokie mano bendražygių likimai? Atsiliepkite! Rašykite "Tremtinio" redakcijai arba man.

Man 71-eri metai. Prieš karą buvau oro skautas, 1939 m. "Nykštuko" sklandytuvu pėliniau "A" piloto vardą. Karas sužlugdė mano jaunystės svajones, bet 1995. v. 9 d.

ačiū Dievui, esu gyvas. Išmokau keletą užsienio kalbų (bet ir gimtosios kalbos nepamiršau), išgijau gerą profesiją. Būčiau jaunesnis - grįžčiau į savo Tėvynę Lietuvą. Išaugo ir mano vaikai, turiu daug anūkų. Jie žino Lietuvos istoriją.

Maloniai prašau man parašyti: Henryk Bartosiewicz, Banacha 1-75, 76-200 Slupsk, RP Polska.

KAUNE:

● Žemės Dienos proga vyko eilė renginių. Balandžio mėn. 22 d. prie miesto gynybos sienos (I.Kanto gt.)- jaunieji dviratininkai surengė šventę, demonstruodami krosą, figūrinį ir lėtąjį važiavimą, pravedami tvarkingiausio dviračio konkursą ir paruošdami parodai piešinius.

Vidurdienyje, Nemuno saloje vyko dviračių šventė ir pirmosios aitvarų varžybos su plokščiaisiais, dežiniiais ir laisvosios konstrukcijos aitvarais.

6 val.vakaro T.Ivanauskas Zoologijos Muziejuje (Laisvės Alėja,106) vyko Veronikos Povilionienės ir "Blezingėlės" koncertas "Žemelė tarė, tardama barė". Dalyvavo ir Molėtų etnokosmografijos centro darbuotojas J.Vaškūnas.

Balandžio mėn. 23 d., 11val. ryto, mažajame ažuolyne, prie viešosios bibliotekos-margučių ride-nimo varžybos, supynės, dainos ir šokiai linksmo vaikų ir šeimas su vaikais.

Šventę rengė "Atgajos" bendriją, etnokultūros centras, talkinant turistų klubui, Moksleivių Techninės Kūrybos Namai, Lietuvių Tautinės Kultūros Centras, Gintariaus dviračių taisykla-mainykla.

KAUNO MIESTO MERAS-RIMANTAS TUMOSA

Naujoji Kauno Savivaldybės Taryba buvo susirindytuvu pėliniau "A" piloto vardą. Karas sužlugdė mano jaunystės svajones, bet 1995. v. 9 d.

Sudėjo lietuvių tauta aukas ir Lietuvos zemeje, priešindamasi nacių okupantams, kurie išnaikino šimtus tūkstančių Lietuvos žmonių ir dar bandė prievarta ištraukti Lietuvos. t.y. okupuoto krašto, vyrus į vokiškus legionus.

Lietuvių tauta įrodė savo sąmoningumą, griežtai atsisakydama vykdyti mobilizacijos įsakymus. Už tai lietuvių tautos įkaitai buvo kalinami Stutthof'o koncentracijos stovykloje.

Tad lietuviai, kur tik jie gyventų, turi pagrindą didžiulis savo pasipriešinimu aukomis, kad būtų sužlugdyta hitlerinė galybė.

RYTŲ CENTRINĖS EUROPOS AMERIKIEČIŲ KOORDINACINIS KOMITETAS ŠIAURINĖJE KALIFORNIJOJE

Kalifornijos valstijoje veikia komitetas, sudarytas iš Rytų Europos tautų atstovų (Americans From East Central Europe Coordinating Committee (AETCECC) Northern California Region), kuris rūpinasi savo kraštų politiniais reikalais, ypač kreipdamas dėmesį į tų kraštų saugumą. Prie šio komiteto dar prisijungė ir amerikiečių kinų organizacijų atstovai.

Visų komiteto narių sutikimu svarbiausias jų uždavinys yra veikti, kad Rytų Centrinės Europos kraštai būtų apsaugoti nuo politinės ir karinės įtakos bei galimos invazijos iš išorės. Taip pat žiūrima, kad ten būtų vykdomos ekonominės reformos ir pagal Jungtinių Tautų čarterio 51 straipsnį būtų gerbiama žmogaus teisės ir laikomasi laisvo tautų apsisprendimo principo tuo atveju, jei tie kraštai norėtų sudaryti savitarpio sąjungas. Jei nebus politinio ir karinio saugumo garantijų, tuose kraštuose nebus įmanoma užtikrinti jokių politinių ir ekonominių reformų.

Šiam Rytų Centrinės Europos regionui priklauso Albanija, Bosnija, Bulgarija, Čekija, Estija, Kroatija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Makedonija, Slovakija, Rumunija, Ukraina ir dar buvusios Jugoslavijos kraštai.

Komitetas labai stipriai pasisako už nepriklausomą ir saugią Ukrainą ir pažymi, jog šiuo metu dalinė partnerystė su NATO organizacija dar negarantuoja minėtiems kraštams saugumo invazijos atveju. Komitetas daro viską kad tie kraštai būtų priimti į NATO tikraisiais nariais. Taip pat Komitetas pasisako už Karaliaučiaus srities demilitarizavimą, nes karinės bazės stovi už kelių mylių nuo Lietuvos ir Lenkijos sienų. O tai kelia grėsmę ir kitiems kraštams.

Vasario 4 d. konferencijoje buvo svarstyti kiti klausimai ir pareikšta, kad "komunistinis palikimas" tebeegzistuoja. Visų tautybių-narių vardu komitetas pasiuntė memorandumą JAV prezidentui Clinton'ui.

Amerikos Lietuvių Tarybai komitete atstovauja inž. Vytautas Šliūpas.

ALTO Info.

Treniruojasi Lietuvos futbolininkai prieš žaidžiant su Italija. Nuotr. Jurgačio

Buvo svarstomi du klausimai: Kauno miesto mero rinkimai ir įgaliojimų pratęsimas miesto valdybai bei kontrolės tarnybai.

1990-1995 m.kadencijos deputatų vardu žodį tarė buvęs Kauno Tarybos pirm. V.Grinis. Paminėjo, kad į naująją tarybą išrinkti 8 buvusios kadencijos atstovai (Vilniuje - tik tai 2).

Patvirtinus mero rinkimų tvarką, kandidatams buvo suteikta po 30 min. pristatyti savo darbo programas.

Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) bei Lietuvos Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjungos vardu V.Katkevičius pasiūlė kandidatų Rimantą Tumosą, Lietuvių Nacionalinės Partijos "Jaunoji Lietuva" atstovą A.Skimborauską - Stanislovą Buškevičių.

Abu pasiūlytieji kandidatai sutiko būti renkamais ir pateikė savo programas. Ką kalbėjo kandidatai, trumpai aptasakojama laikraštyje "Kauno Laikas".

Slaptu balsavimu 25 balsus (būtų užtekę 21) gavo, ir tapo miesto meru išrinktas Rimantas Tumosa. Už antrąjį kandidatą balsavo 12. Susilaikė 4.

Rimantas Tumosa padėkojo visiems doriai ir sąžiningai dirbusiems buvusioms savivaldybės darbuotojams ir pabrėžė, kad geri jų darbai bus tęsiami, ir pirmiausia dirbs miesto žmonėms, atsiribodami nuo dalykų, kurie yra centrinės valdžios kompetencija. Jis numatė 6 komitetus, kurių pirmininkai ir dar du žmonės sudarys naująją valdybą. Administracija sumažės, bet ne dėl politinių priežasčių. Planuojama įkurti savivaldybės banką smulkiam verslui vystyti. Miesto gyventojams Tarybos posėdžiai bus atviri ir visi, kam įdomu, galės juose dalyti.

Būsimieji komitetai: ekonomikos ir biudžeto; socialinių reikalų; sveikatos apsaugos; miesto ūkio ir vystymo; kultūros ir švietimo; savivaldos reikalų.

Dvi komisijos būtų neuolatinės: etikos komisija bei balsų skaičiavimo komisija. Kitos dvi komisijos būtų nuolatinės: kovos su korupcija komisija bei ryšių su visuomene komisija.

Ilgiausiai buvo svarstyta kovos su korupcija komisijos programa ir kad

/nukelta į 4 psl...../

PASAULIO LIETUVIAI SPORTININKAI VĖL SUVAŽIUOS I LIETUVĄ

Edvardas Šulaitis

Sporto mėgėjai, be abejo, gerai atsimena 1991-sius metus, kuomet, vos tik nepriklausomybę atgavusi, Lietuva sugalvojo surengti Pasaulio lietuvių sporto žaidynes. Tuomet daug ko tėvynėje trūko, net ir politinė padėtis buvo labai nepastovi, tačiau žaidynės įvyko ir tie, kurie ten buvome, gerėjomis didelėmis rengėjų pastangomis ir ryžtu kuo geriau pasirodyti iš užsienio suvažiavusiems gausiems svečiams. Žinoma, čia bendrą išpūdį labai sugadino žudynės Medininkuose, dėl kurių gerokai nukentėjo ir žaidynių programa...

Mano rankose stamboka, 268 puslapių knyga, kurioje sudėti visi tų žaidynių rezultatai, o taip pat ir jų nuostatai, įvairių komitetų sąrašai ir t.t. Čia yra atžymėtos 21 tose žaidynėse vykdytų šakų pasekmės. Įdėti ir užsienio lietuvių atsiekimai, jų tarpe sportininkų iš JAV bei Kanados (komandiniai ir pavieniai). Tai labai vertingas leidinys lietuvių sporto istorija besidomintiems žmonėms, jau neskaitant tų, kurie žaidynėse dalyvavo.

Prieš ketverius metus Lietuvoje buvo surengtos IV-osios Žaidynės, kurios yra 1978 m. Toronte pradėtųjų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių tęsinys. Toliau iš eilės jos buvo pravestos Čikagoje 1984 m. ir Adelaidėje, Australijoje 1988 m.

Jau penktos iš eilės

Šią vasarą Lietuvoje jau penktąjį kartą rinksis pasaulio lietuviai sportininkai. Šių žaidynių atidarymas vyks š.m. liepos mėn. 30 d. Vilniaus Kalnų parke, o uždarymas - Kauno Dariaus ir Girėno sporto centro stadione, rugpjūčio 5 d. Ši kartą žaidynes numatoma vykdyti 24-se sporto šakose (iš šios programos kalnų stidininėjimo varžybos jau buvo pravestos Kanadoje). Šalia populiariųjų sporto šakų bus rungtyniaujama mažiau kultivuojamose ar rečiau Lietuvoje ar pas mus matomose varžybose: aviacijos sporte, badmintone, biljarde, kėgliavime, regbije, sportiniuose šokiuose, sportinėje žūklėje, žirginiame sporte.

Jeigu IV-se žaidynėse visa programa buvo išsklaidyta po įvairius Lietuvos miestus, tai ši kartą ji, su mažomis išimtimis, bus pravesta Vilniuje ir Kaune. Tai, žinoma, palengvins sportininkams, kurie norėtų dalyvauti daugiau negu vienoje sporto šakoje, o taip pat ir žiūrovams, kurie norėtų pamatyti galimai daugiau sporto šakų varžybų.

Pagal šių žaidynių nuostatus, šio renginio organizatoriai siekia šių tikslų:

1. Padėti pasaulyje gyvenantiems lietuviams susitikti ir paviesėti tėvų žemėje, širdimi ir dvasia pajusti mūsų tėvynės alsavimą, prisiminti savo tautos papročius, susipažinti su istorinėmis, kultūrinėmis, sportinėmis bei kitomis reikšmingomis mūsų tėvynės relikvijomis.

2. Plėtoti glaudesnę bendradarbiavimą tarp įvairių šalių lietuvių organizacijų, pasidalinant sporto varžybų organizavimo patirtimi, sportininkų rengimo praktika, sudaryti galimybę mėgstantiems sportą pasaulio lietuviams susipažinti ir susidraugauti.

Kaip matome, šie tikslai yra tikrai puikūs ir visiškai atskirti nuo politikos sferų, kurios čia nebeturi jokios įtakos.

Pasiruosiamieji darbai

Lietuvoje jau kuris laikas dirba šių žaidynių rengimo komitetai, ypatingai jų Organizacinio komiteto darbo grupė, kurios vadovu yra yra Rimas Girsksis, o pavaduotoju - Petras Santackas. Nemaža našta tenka žaidynių sporto varžybų direktoriui Algimantui Kukštai, kuris yra Kūno kultūros ir Sporto departamento skyriaus viršininkas.

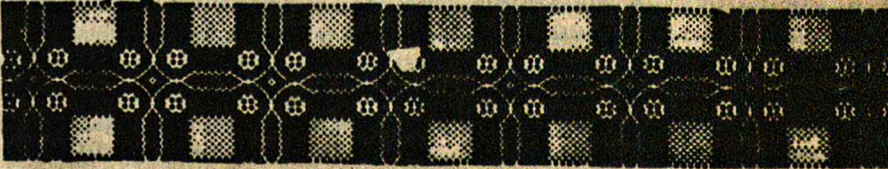
JAV ir Kanadoje yra įsteigti atskiri komitetai, kurie rūpinasi šiuose kraštuose gyvenančių sportininkų dalyvavimu žaidynėse. JAV-ėse tokio komiteto pirmininku yra žinomas visuomenininkas, dabartinės LB Krašto valdybos vicepirmininkas sporto reikalams, Algis Rugienius (3620 Burning Tree Dr., Bloomfield Hills, MI 48302-1511, tel: (810)-652-7049). Jis jau porą kartų šių žaidynių reikalų viesėjo Lietuvoje ir ten tarėsi su atitinkamais pareigūnais. Į JAV ir Kanadą buvo atvykęs ir Darbo grupės pirm. Rimas Girsksis, kuris irgi informavo suinteresuotus apie šias žaidynes. JAV organizacinis komitetas, jo pirmininko Algio Rugieniaus dėka, yra išsiuntinėjęs eilę aplinkraščių, informacijų išvykos organizacinio komiteto nariams, sporto šakų vadovams, spaudos atstovams ir sporto darbuotojams. Informacinių atžvilgiu pirmininkas savo išpareigojimus vykdo pazydingai.

Iš tų informacijų bei pasikalbėjimų telefonu teko sužinoti kad JAV gyvenančių lietuvių tarpe žaidynėmis susidomėjęs yra nemažas, tačiau jis galėtų būti didesnis. Ypatingai yra akcentuojama, kad registracija turėtų būti vykdoma galimai anksčiau.

Yra atspausdintos dalyvių registracijos anketos (jas galima gauti pas A. Rugienių, jų turi ir sporto klubai), kurias reikia užpildyti ir grąžinti aukščiau nurodytu A. Rugieniaus adresu. Jos bus perduotos Kūno kultūros ir sporto departamentui Lietuvoje. Taip pat norint gauti dalyvio akreditaciją, prašoma vienos nuotraukos (2-4 cm. dydžio) ir 50 dol. mokesčio nuo kiekvieno dalyvio (jis bus perduotas PLSŽ Organizaciniam komitetui Lietuvoje kaip dalinis prisidėjimas dėl žaidynių metu pragyvenimo išlaidų).

Reikia pažymėti, kad iš užsienio atvykusieji sportininkai ir palydovai bus apgyvendinti Technikos universiteto Vilniuje, naujame, 700 vietų bendrabutyje, esančiame taip vadinamame Studentų miestelyje. Jis radasi labai gražioje vijoje, tarp pusynų ir beržynų. Visi maitinsis čia esančioje valgykloje, išikūrusioje 200 metrų atstume nuo bendrabučio. Į varžybų vietas kas pusvalandis važinės specialūs autobusai, kurie nuves sportininkus ir palydovus į visas sporto bazes, kur tik vyks varžybos. Vakaraus visiems dalyviams bus rengiamos bendros vakaronės, muzika, šokiai, žaidimai, dainos. Bus organizuojami susitikimai, suipažinimai. Veiks lauko tipo barai, kavinukės. Vieną turistinė firma organizuos ekskursijas su kvalifikuotais palydovais po Vilnių, Trakus ir t.t.

Taiigi, Lietuva laukia mūsų visų. Nelikime šiam reikalui abejingi!

Lietuvoje

B.N.

/.....atkelta iš 2 psl./

/.....atkelta iš 3 psl./

su korupcija reikia kovoti profesionaliai, o ne mėgėjiškai ir tokiai komisijai reikalingas tinkamas teisinis pagrindas. Projektas bus įteiktas savivaldybės Tarybai ir galutinis sprendimas dėl jos priimtas balsavimu.

● **Prezidentas A. Brazauskas** pirmadienį priėmė Lenkijos vicepremierą ir žemės ūkio ministrą R. Jagielinski. Lenkų vicepremieras atvyko į Vilnių dviejų dienų darbo vizitui, tartis dėl laisvesnės prekybos žemdirbystės pradukeija ir siūlyti lenkų patirtį, pertvarkant žemės ūkį pagal Europos sąjungos standartus.

VESTUVINIŲ DAINŲ RINKINĖ

Knygos "Punsko, Seinų krašto vestuvinės dainos" pristatymas Kauno menininkų namuose įvyko balandžio 8 d. Dalyvavo Vidmantas Povilionis-Lietuvos Respublikos konsulas Seinuose, Sigitas Birgelis-leidyklos "Aušra" direktorius, bei knygos sudarytojos - Aldona Vaicekauskienė ir Asta Veverskytė. Koncertavo Veronika Povilionienė, ansambliai "Blezdinga" ir "Gadula".

V. Povilionis kalbėjo apie lietuvių dalelę kitoje valstybėje. Punsko kraštas,

sakė Lietuvos Respublikos konsulas, nepaliekiant sovietinės kolektyvizacijos, išsaugojo tikrą lietuvių ūkininko gyvenimą. Seinų krašto žmonės ūkiškai, sugebą dirbti. Prisitaikydami prie kitos valstybės reikalavimų, išsaugojo lietuviškumą, liaudišką dainą, papročius. Lietuviai Lenkijoje stengiasi palikti lietuviybės ženklus, kurie liudytų jų buvimą ateities kartoms. "Aušros" leidyklos spausdinamos knygos - vertingas kultūrinis palikimas.

GAMINS "PHILIPS" TELEVIZORIUS

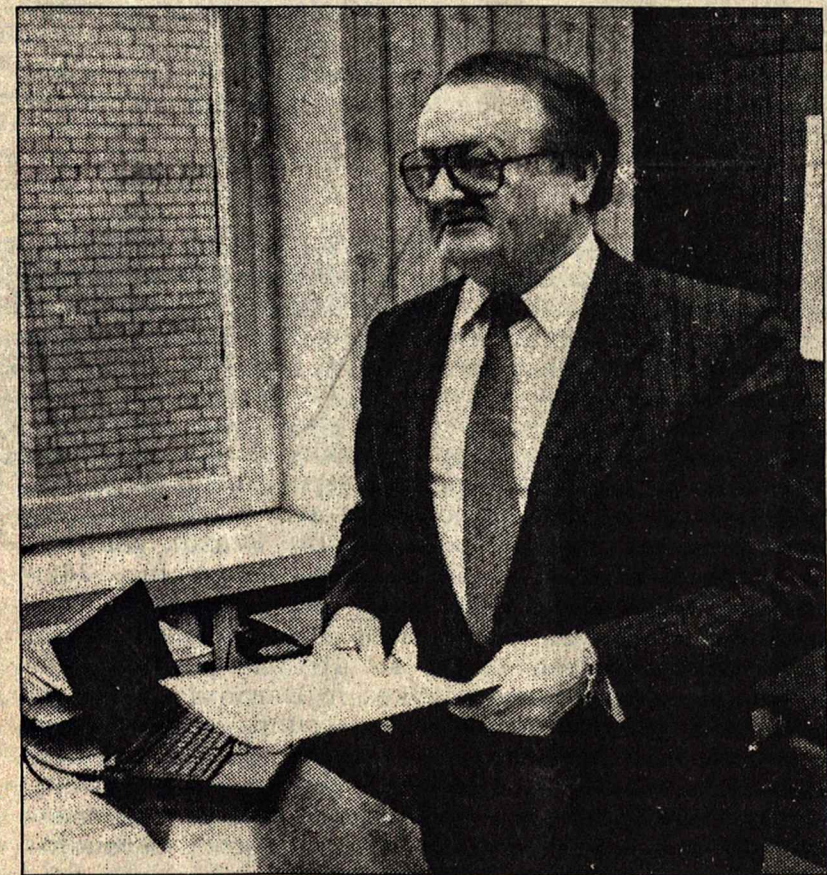
ŠIAULIUOSE Olandijos elektronikos koncernas "Philips", kartu su Šiaulių bendrove "Šiaulių Tauro Televizoriai" planuoja kartu projektuoti, gaminti ir pardavinėti naujos kartos televizijos aparatus.

Skelbiama, kad Šiaulių TAURAS jau perka "Philips" komplektavimo detales ir išleidžia naujos kartos televizorius, kurie pajėgia rodyti 90 programų, turi teletekstą, juos galima prijungti prie kompiuterio, it kt.

Direktorius R.Žukauskas sako, kad Olandijos koncernas lietuviškuosius televizijos aparatus laiko geresniais negu kiniškus.

● **KAUNE** bus statomas naujas geležinkelio terminalas. Projektavimo darbai numatomi pradėti šiemet. Europos Sąjungos PHARE programa priešprojektinei studijai parengti jau skyrė 300.000 ekių.

ALFREDAS PUSARAUSKAS - FINANSU VICE-MINISTERIS LIETUVOJE

FINANSU MINISTERIJOS SEKRETORIUS ALFREDAS PUSARAUSKAS TIKINA, KAD GALIMA RAMIAI MIEGOTI TURINT NET 600 MILIJONŲ DOLERIŲ SKOLĄ

Alfredas PUSARAUSKAS vienas iš tų likimo ilgam išskirtų su Tėvyne lietuvių, kurie grįžta dirbti jai. Gimė Kaune. Karui baigiantis, šeima pasitraukė iš Lietuvos. Gyveno Vokietijoje, nuo 1948 m. - Kanadoje. Montrealyje baigė gimnaziją ir universitetą. Studijavo ekonomiką, statybos inžineriją ("pastačiau kelis tiltus"), turi finansų magistro laipsnį. Daugiausia dirbo ekonomistu ir finansininku.

A. Pusarauskas savo karjerą pradėjo Pasaulio banke Washington. 10 metų kaip finansininkas atstovavo Kanadai Londone, Britų bendruomenėje. Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus Kurto Waldhaimo pakviestas, trejetą metų dirbo konsultantu Ženevoje. Porą metų praleido Maroke, Rabate, tvarkė įvairių firmų finansinius reikalus New Yorke.

Po Lietuvos Seimo rinkimų priėmė Prezidento A. Brazausko pasiūlymą dirbti Lietuvoje. Nuo 1994 m. birželio - finansų viceministras, ministerijos sekretorius ir Tarpautinio departamento direktorius, Baltijos šalių ministrų tarybos narys, Lietuvos vystymo banko tarybos pirmininkas, lošimų komisijos pirmininkas.

"Gimtasis Kraštas", Nr.15, š.m.balandžio mėn.20-26 d. laidoje atspausdino įdomų pasikalbėjimą su kadaise buvusiu montrealiečiu Alfredu Pusarausku.

Vienu metu jis buvo pakviestas dirbti su Vytautu Landsbergiu, vėliau ir prez.Algirdas Brazauskas pasikvietė jį į Finansų 4 psl.

Ministeriją. Ir pats Alfredas Pusarauskas tvirtina, kad, nors ir buvo galimybė dirbti Užsienio Reikalų Ministerijoje - jis pasirinko Finansų Ministeriją. Jam atrodė, kad dirbęs įvairiose šalyse, būtų naudingas Tarpautiniame departamente.

Čia jis susiduria su galimybėmis ieškoti pasau-

IŠ UPNINKŲ APYLINKĖS

Algirdas Motiejunas

"1945 m. birželyje su "Papūga" ir jo draugu buvau kalinamas Ukmergės kalėjimo karceryje. Į karcerį patekau dėl to, kad kad su kaliniu Šeipūnu pro langą viršutinius neuždažytus stiklus pažiūrėjome į kiemą, kur tuo metu buvo išvestos pasivaikšioti nepažįstamos moterys. Tai pastebėjus prižiūrėtojas Semionovas gerai apdaužė ir penkioms paroms uždarė pusnuogius į karcerį. Karceryje radome du ką tik atvežtus jaunuolius. Paaiškėjo, jog vienas jų ir buvo būrio vadas Daraskevičius - Papūga.

Papūga, netgi būdamas karceryje, nujausdamas savo likimą, buvo žvalus, ramus, kupinas optimizmo. Prisimenu jo žodžius, pasakytus karceryje: "Aš žinau, jie mane sušaudys, bet mirsiu žinodamas, kad padariau viską, ką galėjau. Gailiuosi tik, kad per greitai pasitraukiau iš kovos".

Juos suėmė iš pasalų, rugių lauke. Iš Gelvonų daboklės pabėgo, trenkęs tardytojui taburete.

1945 m. liepos 31 d. daugeli politikų ir kriminalinių kalinių iš Ukmergės kalėjimo varė per miesto centrą į siauruko geležinkelio stotį. Sargyba mus sustabdė ties paminklu Lietuvos nepriklausomybei. Iš kur pasirodė Papūga su savo draugu, apsupti ginkluotų kareivių. Pasirodė tą dieną juos teisė viešame teismo posėdyje. Nuteisė aukščiausia - mirties bausmė - sušaudant.

Nuteistuosius mirtininkus prijungė prie mūsų kolonos ir nuvarė į geležinkelio stotį, sugrūdė į vagonus. Vagone, į kuri patekau ir aš, buvo nuteistieji miriop ir Nepriklausomos Lietuvos ats. pulkininkai: Skrupskis ir Plentė. Be mūsų, vagone buvo buvusių armijos kariškių, plėšikų, žmogžudžių, prievartautojų. Tie padugnės pamatė, kad mūsų maišuose yra maisto ir drabužių. pradėjo plėšikauti. Kilo muštynės. Mus apgynė Papūga su draugu, sakydami: "Kol gyvi, kovokime prieš tuos išsigimėlius".

Su Papūga ir jo kovos draugu išsiskyrėme Lukiškių kalėjime.

Atsisveikinant Papūga pasakė: "Mes einame į mirtį, o jūs, jei liksite gyvi, nepamirškite tų, kurie dėl Tėvynės

Galina Šimaitienė

TULPĖS

Šalta, vėjas pučia, daug debesų, pranašauja sniegą, bet vistiek einu į turgų ieškoti gėlių.

Turgavietėje minia žmonių, visi vaikštinėja, žiūrinėja, ieško arba šio, arba to. Stalai apkrauti spalvingomis daržovėmis, salotomis ir net vaisiais, didelis pasirinkimas medaus.

Elgeta groja armonika, du vaikučiai susikabinę rankutėmis, šoka, lyg tai tupinėja ir tarp savęs kikena, juokiasi patenkinti savaip sukurtais prasimanymais.

Vaikų grakštumas ir stebėtinai ritmo pajautimas pritraukia būrį žmonių, tarp kurių atsiranda maloni ir draugiška nuotaika. Netikėtai ir nekalta vaikų džiaugsmas sušildo ne tik sušalusias kišenėje rankas, bet ir ne vieną, vienišą širdį.

Šviežiai keptos duonos kvapas pradėjo mane viliooti pirmyn. Moteris, aiškiai ūkininkė, kuri parduoda savo ūkio prekes, sustabdo mane ir sako:

- Tas senas ubagas, - jis jau baigia pagadinti visus mano nervus! Groja ir groja, nuo ryto iki vakaro... Aš jau sakiau savo vyrui, daug kartų, kad tas senis išvarys mane iš proto! Bet, Madame, šiandieną, žiūrint į tuos vaikučius ir į draugiškus žmonių veidus, aš daviau tam (*!&!?!#!) ubagai dolerį!

Taigi..taigi...auksas ir pelenuose žiba!

Pagaliau - gėlių krautuvė. Visur vien gėlės, vienos žydi, kitos iš viso nežydės, jau toks jų likimas, pasaulyje yra gražių sodų ir be vienos žydinčios gėlės. Žiūrinėju, dairausi į visas puses ir nieko gero nematau. Tai per didelė, tai per maža, tai nususus, tai neįdomi, be to, stiprus gėlių kvapas pradeda negerai veikti.

Lauke stovi daug gražių, buketams paruoštų puokščių. Jau porą kartų paslapčia mečiau akį į žalias, nupjautas tulpes, sukištas į kibirą.

Hm...sunkūs gyvenimo sprendimai dažniausiai padaromi labai greitai. Kaip per akimirką, jau esu namuose ir žiūriu į pamerktas, dar bespalves, žalias gėles...Na ir val Atvirai sakant, - ne kas. Bet vistiek žiūriu į jas su dideliu pasididžiavimu, jos nėra tik gėlės...jos yra... t u l p ė s...

Tulipa, lelijinių (Liliaceae) šeimos, pavasarį žydinti, svogūninė gėlė, jau buvo mėgiama sename, XVI šimtmečio pasaulyje. Įsigijo tulpės vardą pagal vietinių žmonių dėvimus "turbanus" (kepures), vadinamas "tulpos", kurios savo forma priminė pailgas taures. Tulpės stiebas su plačiais, sumailėjiančiais lapais, baigiasi taurės formos žiedu, jos spalvos ir atspalviai yra labai įvairūs.

Tulpė yra kilusi iš Vidurinės Azijos, įvežta į Europą iš Turkijos 1554 metais. Paplito tulipomanija, sudomėjimas buvo taip didelis, kad XVII amžiaus Olandijoje už gražesnę tulpę mokėdavo pasakiškas kainas, pavyzdžiui: 1634-37 m. už vieną "Vice-Roy" rūšies svogūnėlį buvo sumokėta "2 vežimai kviečių, 4 vežimai rugių, 4 jaučiai, 2 kiaulės, 12 avių, 4 statinės aliejaus, 2 t. sviesto, 1000 svarų sūrio, viena drabužių eilutė ir sidabrinė taurė, iš viso - 2500 guldenų." /Žinios yra pateiktos Enciklopedijoje ir nėra mano išsapnuotos).

Už svogūnėlį "Semper Augustus" sumokėta 5.500 guldenų!

Įdomu, kiek jie mokėjo už žmonos išsigimimą?...

Šiandieną Olandijos ekonomija priklauso nuo pasaulinės tulpių rinkos. O prieš 50 metų, karo laiku, tų pačių tulpių svogūnai gelbėjo gyvybes.

lyje naudingų paskolų, derėtis su užsienio kreditoriais, valstybės vardu kontroliuoti, kaip pasirašomos ir vykdomos paskolų sutartys, prižiūrėti garantijas, išduodamas užsienio bankams ir bendrai organizuoti tarptautinius finansinius ryšius.

Šioje srityje jam labai palankios yra ir savo metu susidarytos specialistų pažintys Pasaulio Banke.

Užklaustas žurnalisto

Alg., Kustos, ar yra pagrindo būti neramiam dėl užsitrauktų nemažų paskolų optimistas Alfredas Pusarauskas sako, kad galima ramiai miegoti, nes paskolos imamos pirmiausia energetikai, transportui, žemės ūkiui, litui stabilizuoti. Visos jos turi atitikti valstybės investicijų programą, suderintos su Pasaulio Banku, Tarpautiniu Valiutos Fondu, kurie yra lyg kokia "eko-

laisvės paaukojo brangiausią turtą - gyvybę".

GYVAS DRAUGŲ ATMINTYJE

Apie jį rašo Grupė moklo draugų.

"Praslinko metai, kai netekome mokslo ir kultūros veikėjo, kraštotyrininko, paminklų tyrinėtojo, buvusio kalnio-tremtinio Adolfo Novaracko. Jo pagerbti susirinkę draugai Lazdynuose, naujai statomoje bažnyčioje, išklausė pamaldų, o po to jo bute prisiminimais paminėjo garbingą Dzūkijos sūnų, Liškiavos parapijetį.

Tėvynė, jos praeitis Adolfui buvo brangiau už viską. Lietuvos garbę saugojo sieloje, tvirtino darbais.

Dirbdamas etnografijos muziejuje, paminklų konservavimo tarnyboje, daug važinėjo po Lietuvą, remdamasis padavimais, pradėdavo kasinėjimo darbus, rinko istorinę medžiagą.

Vertingi mokslo darbai - tai Dzūkijos, ypač Liškiavos, Merkinės, Leipalingio, Šventežerio, Rudaminos ir kitų piliakalnių išaiškinimas. Apie šias vietas rinko medžiagą, tautosaką, padavimus, pasakas ir liaudies dainas, paruošė paminklų konservavimo planus.

Adolfo Novaracko gyvenimo kelias buvo sunkus ir vingiuotas. Jis gimė 1911 m. daugiavaikėje šeimoje Dzūkijoje, Liškiavos parapijoje, Guobinių kaime. Mokėsi Leipalingio gimnazijoje, Vytauto Didžiojo universitete humanitarinių mokslų fakultete. Gerai mokėjo vokiečių, lenkų, rusų ir anglų kalbas. Prieš karą dirbo Švietimo ministerijoje asistentu, palaikė ryšius su užsienio diplomatinėmis tarnybomis, už ką sovietų okupacijos metais buvo sekamas, 1947 m. areštuotas ir nuteistas 10 metų laisvės atėmimu. Bausmę atliko Magadano urano-aukso kasyklose. Atlikęs bausmę, sugrįžo į Vilnių, bet prisiregistruoti galėjo tik Vilniaus rajone. Pradėjo dirbti etnografijos muziejaus kraštotyryninku. Vėliau ištraukė į tėvynės atkūrimo darbą, visą savo gyvenimą, protą atidavė Lietuvai.

Šviesus Adolfo Novaracko prisiminimas liks gyvas draugų ir jį pažinojusių žmonių atmintyje."

(Iš TREMTINYS, nr. 14, 1995 m., balandis).

Yone (Kvietytė) Young; PAVASARIO TULPĖS. Akvarelė (76x56 cm.)

Karo prisiminimai, po pusės šimto metų, turėtų būti jau seniai užmiršti, bet, deja, taip nėra. Atsimenu traukinį, kuris buvo subombarduotas ir, kaž kodėl, likimas manęs pasigailėjo ir leido man pabėgti į mišką ir ten, medžių šešėliuose slėptis, kol sutemus, kartu su būreliu žmonių, galvojom eiti pirmyn, kažkokiu plentu. Balandžio mėnuo buvo lygiai taip šaltas, lietus lijo ir mano plonas paltas permirko iki odos, jau nekalbant apie kojas!

Pagaliau priėjom vieno miesto pakraščius. Viskas jau seniai sudegė, tik juodi kamina ir raudonos žiežirbos matėsi iš tolo. Koks malonus ir šiltas pasitikimas... Žiežirbos niekada nebuvo taip gražios ar naudingos, gera buvo prie jų sėdėti, džiiovinti batus, pirštines ir nusususį paltą.

Po kiek laiko pasidarė labai liūdna, akyse rinkosi ašaros, o neapykanta širdyje.

Pastebėjau baloj nuplėštą žurnalo lapą. Negalėjau patamsyje išskaityti tos poemos, kuri buvo taip gausiai ir gražiai iliustruota tulpėmis!

Sudegusio miesto šiluma, mažas popieriaus lapas grąžino ir sužadino gyvenimo viltį. Aš dar ir šiandieną matau tas šlapias, baloje paskendusias tulpes...

Bet šiais, naujais laikais, galima džiaugtis artėjančiu pavasariu. Netrukus pasirodys medžių lapeliai, paukščiai jau pradeda sugrįžti, mačiau Kanados žąsys, rėkaučiamos, skrido aukštai padangėje, o žvirbliukai visai rimtai ruošiasi vestuvėms.

Saulė pradeda sušilti, ir mano žalios tulpės jau žydi vazelėje gražiais raudonais, geltonais ir net ružavais žiedais.

Kas gali nemylėti tulpių? Visi turi asmenišką palinkimą į jų sielą ir grožį. Tulpė turi savo charakterį, ilgi jos kotai moka savotiškai ir elegantiškai išsitiesti, lengvai ir grakščiai pasilenkti, kaip tų jaunų šokėjų kūnai. Jos laikysena, forma, spalvų ryškumas slepia daug viliojančių paslapčių.

Dailininkai mėgsta pabrėžti jos turinį, audėjai jos stilizuotą grožį, bet didžiausias gėlės įvertinimas ir meilė yra žmonių darželiuose.

Ir štai, dar kartą pasižiūriu į vazelę ir gėlių sukurta buketą su džiaugsmu matau, kad mūsų tulpės yra didingos gėlės!

nominė policija". Jis taip pat mano, kad jeigu Lietuva ir atsidurtų tokioje padėtyje, kad nebegalėtų išsimokėti skolų, jos bent iš dalies būtų nurašytos...

Jis tiki, kad protingai naudojant paskolas, kurias reikėtų grąžinti po 10-ties metų, galima net ir pelno gauti.

Drąsina nesibijoti svetimo kapitalo, nes ir Šveicarija, pav. nieko neturi tik kalnus, o gyvena iš sveti-

mų kapitalų...

Bet - skaitant tuos žodžius, prisimename, kad Lietuva vis dėl to ne Šveicarija ir turi daug daugiau ko prarasti, ne tik kalnus...

Tikime, kad Alfredas Pusarauskas su savo gabumais ir patyrimu tuščio optimizmo neskelbia. Vis dėl to - juk ir jis ne vienas apsprendžia situacijas, kurios galėtų būti tikrai naudingos Lietuvai.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

VEIDU Į ŠIAURĘ - DIENOS VAKARUOSE

ANTROJO PASAULINIO KARO ATSIMINIMŲ

2-oji dalis

JUOZAS ŠIAUČIULIS - ŠILĖNAS

/ t e s i n y s /

10

/ gerb.skaitytojai: praeitame "NL" numeryje buvo įvykusi labai nemaloni techninė klaida: antroje šio tęsinio kolonoje yra sukeista teksto eilės tvarka. Nuoširdžiai atsiprašome ir perduodame tekstą, kaip jis turėjo būti. Red.)

Artėja vakaras, grįžta vėsa. Aplinkui marguoja geltono smėlio apkasų vingiai. Grįžtame į kareivines, esame išalkę, su katiliukais pavieniai skubame į nearti esančią virtuvės valgyklą. Čia netikėtai sutinkame praeitą rudenį iš Jurgaičių į Guetenfeldą iškeltus anykštėnus- Stasį, brolius Antaną ir Bronių ir su jais pirmą kartą matomus tautiečius Nuo Raseinių ir Telšių.

Po ilgo nesimatyimo spaudžiamie vienas kitam delnus ir ilgai dalinamės pergyventais įspūdžiais. Jaučiamės kaip broliai, kaip vienos šeimos nariai. Stasys, su kuriuo esu artimiau pažįstamas, yra Lietuvos kariuomenės puskarininkas, pora metų vyresnis už mane. Su juo kartu pradėjome pasitraukimo kelionę, kartu išėjome į svetimą žemę, kartu ties Pagoje bandėme ginklų pasipriešinti prieš gimtojo krašto antrąją Raudonųjų okupaciją. Jis atrodo žymiai susenęs, kažko prislėgtas. "Sakyki, Juozai, ar neturi jokios žinutės iš Anykščių? Kaip ten dabar?", - buvo pirmas jo paklausimas. "Buvau sutikęs pro Gutenfelde praeinantį žmogų, kuris tvirtino, kad vokiečiai, pasitraukdami iš Anykščių, juos padegė. Išdegė visas centras, degė Jurdzikas ir Janydžiai; - aiškino įsiai man girdėtą naujieną. "Kur dabar yra manoji žmona ir sūnus?", - klausė pats savęs, nesulaukęs iš manęs atsakymo.

Broliai - Antanas ir Bronius, - užaugę Šventosios pakrantėje, prie Peslių šilo, pasiturinčio ūkininko sūnūs, mano bendraamžiai. Jie abu buvo gimę Amerikoje, todėl daugelis juos vadina amerikonais. Abu Anykščių šaulių kuopos veiklūs šauliai, geri sportininkai. Jie nelaukė, kada juos svetimas jungas prispaus, pasirinko laisvės kovos kelią.

Valgykla pilna vokiečių kareivių, įvairių paskirčių uniformose. Atskiroje eilėje yra ir civilių - moterų, vaikų ir senų, greičiausiai tai pabėgėliai. Girdisi ukrainiečių ir lenkų kalbos. Jų suvargę veidai liudija sunkią dalį. Valgyklos sienos nukabinetos įvairiais plakatais, vis skelbiančiais karo pergalės šūkius. Popieriaus juostom užlipdyti valgyklos langai primena tikrąją realybę. Valgyklos šone atskiras kambarys, skirtas tikrai karininkams. Šalia jo kantina, kur galima nusipirkti įvairios rašomosios medžiagos ir alaus.

Pro užtemdintų langų plyšius skverbiasi vakaro šešėliai. Dar viena diena skęsta praeitin. Staigus oro pavojaus sirenų kaukimas išveda mus iš valgyklos į netoliese esančią požeminę slėptuvę. Civiliams nurodoma atskira, antroje gatvės pusėje, užmaskuota daugiausiai medžiails slėptuvė. Wehrmachto kareiviai ragina skubėti, nes vis arčiau ūžia grėsmingi sąjungininkų lėktuvai. Juos pasitinka vokiečių zenitinių pabūklų griausmas, kuris liejasi kartu su į aerodromą išmestų bombų sprogimais. Akinančios prožektorių šviesos, sukeltų gaisrų ugniniai atšvaitai plevena išsigandusių žmonių veiduose ir ant žemės. Iš priešų lėktuvų išmestos šviečiamos raketos parodo taikinius ir jie pakartotinai atakuoja aerodromą. Šturpiai virpa storos slėptuvės cemento sienos.

Adomas yra arčiausiai prie išėjimo angos, atidžiai seka mirtingą žaidimą, pasiruošęs šuoliui į saugesnę vietą. Jo manymu, atviruose apkasuose yra saugia. Pavojų atšaukus, grįžtame į kareivines. Aerodrome liepsnoja bombų kludyti pastatai, sproginėja šovinių sandėliai. Adomas ir Japonas grįžta paskutinieji. Netikėtai sutikti Stasys, Antanas ir Bronius bei jų "kolegos" žemaičiai, apgyvendinti mūsų kareivinių gale, šalia Varnagės ir Gefreiterio, prie prausyklos. As ir Klemas einame jų aplankyti. Nuo praeitų metų spalio mėnesio 24 d. esame nesimatę, kada juos iš Jurgaičių išsiuntė į Guetenfeldą evakuojamiems daiktams pakrauti, su pažadu greitai sugrįžti... Mes, tuo metu likusieji Jurgaičiuose, buvome paskirti į Elbingą. Dėka vokiečių armijos sėkmingos kontraofenzyvos, rusų armijos prasiveržimas prie Gumbinės buvo sulaukytas iki sausio mėnesio pabaigos. Tada ir mes, likusieji, palikome Jurgaičių vietovę, kur išbuvo-me pusmetį. Iš Guetenfeldės jie pajudėjo dieną vėliau- sausio 24-tąją. Traukėsi grėsmėje vis arčiau mūsų rusų armijos, prie Mozūrų ežerų. Pėsčiomis pasiekė Girduvą iš kur iki Allensteino keliavo traukinis, ir nuo ten iki Marienburgo sunkvežimiu. Ties Nogatės upe vos nepateko rusams į nagus. Laimingai persikėlė per Vyslą, pasiekė Dirschau miestą, iš kurio vėl pėsčiomis patraukė į Koeslino geležinkelio stotį, po to traukiniu iki Štetino prie Oderio upės. Visą laiką jiems iš paskos sekė rusų armija.

Persikėlė per Oderio upę, pro Passewalką, maždaug tuo pačiu keliu, kaip ir mes kad ejome, praeitą naktį atvyko į Wittstoką. Pradžioje jų grupę Guetenfelde sudarė 10 vyrų, o Koeslino geležinkelio stotyje išsiskyrė į dvi grupes ir daugiau nebesusitiko. Kur kiti - nežino. Visa tai pasakojęs Stasys jautriai pergyvena. Jo akyse ašaros.

Antanas, jaunesnis už brolį Bronių. Jo neriša šeima, nevedęs, kaip ir anksčiau, visada geroje nuotaikoje, jo rausvi plaukai daro jį panašų į vokiečių ir jam Luftwaffės uniforma labai tinka. Tėvai išgijo nemažą ūkį Šventosios upės pakrantėje, netoli legendarinio Puntuko akmens ir Puntuko kaimo, kurio daugumą gyventojų sudarė po 1883-ųjų metų sukilimo atvežtieji rusų kolonistai. Jie, kartu su Vikonių kaimo rusais, 1940 m. pirmieji organizuoti pasitiko Anykščiuose Lietuvą okupuojančius rusų tankus...

Mano pažintis su Broniumi ir Antanu rišasi nuo jaunystės dienų. Dažnai susitikinėdavom paupyje prie Peslių malūno užtvankos, ar prie giliųjų upės duobių, kur geriau kibdavom lydekos ar ešeriai. Jie abu lankė Anykščių progimnaziją. Bronius, tik prieš metus vedęs mano kaimynę, irgi pergyveno jos likimą. Gerai žinodā-

mi Raudonųjų okupantų tikslus ir 1941 metų masinį nekaltų žmonių išvežimą į Sibiro taigas, kartu abu broliai pasirinko kovos kelią, tikėdami kaip Amerikoje gimę, kada nors patekti į Amerikos kraštą. Per Lietuvą traukėmės kartu, kartu kurį laiką buvome Jurgaičiuose, dabar - vėl kartu... Ilgai kalbėjombės, dalindamiesi pergyventomis dienomis. Į mūsų pokalbius įsitraukia ir "žemaičiai". Susipažįstame. Pirmasis, paduodamas ranką, prisistato esąs Zigmas nuo Raseinių, Dubysos pakrančių. Tai vidutinio ūgio, jaunystėje žydintis, gal tik per 20 pavasarių peršokęs, tamsių garbanų, žvalių akių vyras. Savų tarpe šaukiasi tikrai Zigmui, ūkininko sūnus. Palikęs gimnazijos suolą, niekieno neverčiamas, pasirinko savo gyvenimo kelią Tėvynėje. Jau 1941 m. karo pradžioje, kartu su kitais gimnazijos draugais paėmė į rankas šautuvą ir palydėjo bėgančius rusus. Drąsiai nešė tautinę vėliavą miesto gatvėmis. Vokiečių okupacijos metais platino lietuvių pogrindžio spaudą. Nesvyruodamas stojo į generolo Plechavičiaus organizuojamą Vietinę Rinktinę, tikėjo Lietuvos šviesia ateitimi. Vokiečiams likviduojant Vietinę Rinktinę, iš Marijampolės pėsčiomis peržygiavo į Raseinius, kartu atsinešdamas ginklą. Įsijungė į pogrindžio ginkluotą veiklą. Artėjant rusams, kartu su vienminčiais, pasitraukė į Prūsijos pusę. Ties Jurbarku persikėlė per Nemuną ir ties Slavikais perėjo Lietuvos sieną. Lazdėnuose vokiečiai įvilko į Luftwaffės uniformą, pasiuntė į Gutenfeldę. Kartu su kitais, tuo pačiu keliu, kaip Stasį, Bronių ir Antaną, atsirado čia. Mielai pasakojo apie savo gyvenimą, apie Lietuvos Vietinės Rinktinės likvidavimą. 1944 m. gegužės mėn. 16 d., ankstų rytą Vokietijos ginkluotos jėgos, su tanketėmis apsupo buvusias Karo Mokyklos patalpas ir pareikalavo pasiduoti. Komendantūroje esantis dalinys pasipriešino šautuvų ir kulkosvaidžių ugnimi. Iš abiejų pusių buvo aukų.

Rinktinės vadovybės nurodymų, kartu su kitais paliko kareivines ir pasitraukė tėviškes link.

Kostas Venta - telšietis, tipiškai "žemaitis", kalboje labai žemaičiuoja, per 30 metų amžiaus, aukšto ūgio, šviesiaplaukis, lėtų judesių, pageltusiais rankų pirštais nuo rūkymo. Nenoriai šneka apie save ir savo pergyvenimus, savų tarpe šaukiasi Kostu. Buvęs lietuvių Savisaugos batalijono karys, iškentėjęs Rytų fronto baisybės prie Vitebsko, Oršos ir kitur, daug vargo matęs. Gavęs trijų savaičių atostogų, negrįžo. Vokiečių žandarmerijos buvo paieškomas, slapstėsi. /b.d./

EŠALONAS RIEDA Į NEŽINIĄ

Stasys Jameikis

Iš 'METAI 94', balandis, nr. 4. (Tremties archyvas)

Visiškas badas ir jo padariniai

Nedaug laiko praėjus po Naujųjų metų buvom pažadinti anksčiau nei paprastai ir ne gongo, mušamo kirviu į kabančio pabėgio gabalą, o gražiausios patefono plokštelės muzikos. Tikras patefonas stovėjo barake ant stalo. Nustebome. Nejaugi Trijų karalių ar dar kokių šventųjų garbei neįkrikštai muziką paleido? Žinoma, ši muziką niekam nerūpėjo. Rūpėjo toji muzika, kurią grojo tuščias skrandis, nes varkar, grįžęs iš darbo, ne tik gabalėlio duonos, bet ir jokio viralo negavome. Žadėjo viską atiduoti širyt. Taigi visi išskubėjome į valgyklą. O ten - o Viespatie! - vietoj žadėtios duonos ir viralo - tik "kipiatok" (virintas vanduo). Grįžom į barakus tikėdamiesi, kad nevalgiusių nevarys į darbą. Kur tau! Su lazdom paragino tuos, kurie mėgino įrodyti, kad šūkis "Kas nedirba, tas nevalgo" turėtų galioti ir atvirkščiai. Toki pasninką kentėme ne vieną savaitę. Pasirodo, Leningrado blokada užkirtė tiekimo kelius ir visos turėtos atsargos baigėsi. O jei dar kas ir buvo užslėpta, tai reikėjo Leningradui ir jo gyneams. Ir tai visai logiška - jeigu miršta iš bado Leningradas, tai "liudies priešams", kokiais mes buvom laikomi, ir Dievas prisakė skubėt pas Abromą.

Ir taip jau išsekę žmonės po kelių visiško bado dienų nebepajėgė nueiti iki kirtaviečių. Krito kaip lapai. Buvo dienų, kai po nakties pareigūnai, pereję per visus barakus, surinkdavo po 30-40 lavonų. Sustojo darbai kirtavietėse. Išdėvės paskutiniai karkiai, kuriems iš kažkur atvežtas sienas išsibaigė, vietoje paruošto nebuvo, o eglų šakos ar blindžių ataugos, kuriomis bandė šerti, jų neišgelbėjo.

Iškilo problema, kaip atsivežti iš kirtaviečių malkų barakams šildyti ir vandens iš ežero. Atsargų turėt (bet ko kiti - žmonėms ar gyvuliams) rusai nepratę. Viršininkai kitos išeities nerado, kaip tik panaudoti dar likusių gyvų kalinių darbo jėgą. Vietoj arklų kinkė dar galinčius pajudėti distrofikus (kiekvienoms rogėms - atskiras grandis po 8-12 žmonių ir taip sprendė ūkio bei lagerio aptarnavimo klausimus. Pagaliau ir tos jėgos pritrūko. Nuo bado kaliniai ištino kaip kaladės, perkare distrofikai pradėjo atrodyti kaip pilvūzai bajorai. Prižiūrėtojai tokius "bajorus" dar kinkydavo ir roges ir, aišku, ne vienas jų iškinkytas iš ienų buvo nuvežtas tiesiai į lavoninę. Vietoj vandens žmonės ėmė vartoti sniegą. Kad ir nevalgiai, bet gert norisi. Pagaliau skrandis reikalauja nors kuo jį pripildyti. Ir pripildė kas kuo: tai samanom, tai kerpėm nuo medžių, užsigerdami sniego vandeniu. Ir taip atsirado dar viena liga - kruvinoji (dizenterija).

Ir vis dėlto liko nemažas būrys išrinktųjų, kurių badas nepalietė. Tai aukštas pareigas lageryje einantys kaliniai arba kriminalinių bandų vadeivos. Greičiausiai jie turėjo prisilėpę maisto atsargų, juodai dienai atėjus, pasinaudojo saugojimo kameroose buvusiais nelaimingųjų siuntiniuose produktais bei rūbais, kuriuos iškeisti į produktus už zonos taip pat turėjo neribotas galimybės. Tačiau dizenterijos šmėkla juos išgąsdino, ypač kai ne vienas iš jų tapo šios infekcijos auka. Barakų dezinfekcijai jokių priemonių nebuvo. Ir nė vieno tikro diplomuoto gydytojo. Žiniuonio pareigas atliko išrinktųjų komisija. Ji atrinko sveikuosius ir apgyvendino juos atskiruose barakuose, o ligonius izoliavo - uždarė istustėjusiuose barakuose. Palatų gydytojais buvo paskirti visokiausi apsišaukėliai, buvę sanitarai, geriausiai atveju - veterinarijos felčerai. Iš tikrųjų jie ir buvo reikalingi tik kaip sargai ir sanitarai išnešti mirusiųsiuosius į morgus, kurie buvo įrengti sandėliukuose bei apavų ir drabužių džiovyklose. Ten pat buvo pastatytos ir "parašos". Ypatingo režimo lageryuose ir karceriuose tos "parašos" stovėdavo tame pačiame barake. Gydytojai nebuvo reikalingi ir todėl, kad nuo karo pradžios šiaurės lageryuose buvo vienintelis ir nuo visų ligų vaistas - Aci-dum mur.dilutum. Jau kiek anksčiau sklido kalbos, kad iš Archangelsko mums vežami produktai. Tos kalbos žadino šokią tokią viltį išlikti. Nestokojo ir tokių, kurie garsiai galvojo: "Ak, kad nors kartą socialiai pavalgyti ir socialiai

PRISIMINDAMI MIRUSIUS IR REIKŠDAMI UŽUOIAUTA ARTIMIESiems, KANADOS LIETUVIŲ FONDUI AUKOJO

● a.a. Boleslovo Pakalniškio atminimui: \$50,- L.M. Roy; po \$25,- A.Prunskus, Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas, J.E.Bajoraičiai, L.E.Klevai, V.J.Svilai, S.P.Daliai, P.Z.Sakalai; po \$20,- P.E.Armonai, Z.Cečkauskas, A.Petraitienė, P.Žūlys, S.N.Aleksos, A.A.Pilipavičiai, X.Y., J.Astas, A.Garkūnas, P.G.Breichmanai, K.A.Žilvyčiai, Z.Ald.Stanaičiai, L.Gudinskienė, L.D.Gutauskai, S.Panavienė, S.Domeikienė, P.S.Kanopai, J.E.Mažulaičiai, V.J.Narušiai, B.D.Mačiai, H.N.Otto, Marija Guja, J.G.Krištolaičiai; po \$10,- J.M.Tarvydai, V.R.Bartininkai, J.R.Pleiniai, P.E.Cipariai, P.M.Šiūliai, P.Vitienė, S.Kojelienė, J.Puniška, M.Vaitonienė, J.Paškevičienė, Ald.Matulicz, V.S.Matukaičiai.

● a.a. Jadvygos Saunorienės atminimui: \$40,- J.T. Andrukaičiai; \$30,- Z.Ald.Stanaičiai; \$25,- Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas; po \$20,- A.Petraitienė, P.Žūlys, P.Z.Sakalai, P.Vitienė, J.Deveikiai, H.N.Otto, Z.Cečkauskas, K.S.Karaškos, A.A.Pilipavičiai, J.J.Stanaičiai, J.M.Gimžauskai, V.J.Pilkauskai, V.E.Sakai, A.D.Kamaičiai, P.G.Breichmanai, L.D.Gutauskai, J.Gr.Kažemėkai, P.M.Masiai; \$15,- S.Panavienė; po \$10,- T.Enskaitienė, V.R.Bartininkai, R.Buliokienė.

Dėkoja už aukas

K.L.F.

AFRIKOJE RASTI

80.000 m. SENUMO

ĮRANKIAI

Iš George Washington'o Universiteto pranešama, kad Zaire archeologai surado 80.000 m.senumo įrankius dantuotomis viršūnėmis ir skustuvus, pagamintus iš kaulo. Vietovė galėjo būti žvejybos stovykla, kur žmonės nusmeigdavo didžiulius šamus (catfish) ir puotaudavo ežero pakrantėje. Žuvys tuo laiku ten galėjo būti iki 6-ųjų metų ilgio ir sverti apie 50 kg.kiekvieną.

Radiniai liudija, kad Afrikos pirmąsias gyventojai jau buvo išradę sofistikuos įrankius gerokai anksčiau, negu pirmąsias Europos gyventojai. Iki dabar vis buvo tvirtinama, jog toks įrankių išradinumas pasireiškė pirmąsias Europoje. Panašūs į afrikietiškus, dantuotomis viršūnėmis įrankiai Europoje egzistavo prieš 14.000 metų.

Archeologė Alison Brooks ir jos vyras John Yellen ruošia tuo klausimu studiją, kuri bus išspausdinta akademiniame žurnale "Science".

Senieji Afrikos įrankiai surasti po eilę metų vykusiu kasinėjimu 7-niose vietovėse centrinėje Afrikoje, netoli Zairo ir Ugandos rubežiaus. Visi įrankiai, manoma, buvo išskaptuoti iš didelių žinduolių šonkaulių. Archeologai rodinį amžių rūpestingai nustatė, vartodami 4-rius skirtingus metodus.

Arizonos U-to antropologas Steve Kuhn, senųjų įrankių specialistas, tvirtina, kad dabar Afrikoje suras-

tieji "yra daug senesni, negu tikėtasi, ir tai verčia persvarstyti kai kuriuos tvirtinimus, kada pradėjo vystytis technologija". Vis dėl to, dar neišaiškinta esą, jo nuomone, ar Europoje pagaminti įrankiai buvo padaryti įtakoje anksčiau Afrikos meistrų, ar europiečiai patys, nepriklausomai, buvo juos susikūrę.

Bendrai imant, yra priimta galvoti, kad modernus žmogus pirmąsias fiziniškai išsivystė Afrikoje. Netikra, tačiau, yra kaip ir kada tie spėjami visų žmonių protėviai nukeliavo į kitas pasaulio šalis. Ir kodėl?

IŠTYRĖ CARO PALAIKUS

Maskvos istorikai balandžio 17 d. paskelbė caro palaių tyrimo išvadas, neseniai atradus ir jo dantų kartoteką.

Palaikai, surasti 1991 m., buvo sukėlę abejonių Maskvos mokslininkams, ar tai tikrai galėjo būti caro Nikalojaus II-jo, nes buvo sunku patikėti, kad viskuo pertekęs caras būtų turėjęs sugedusius dantis, kaip kad tvirtino jau tuomet amerikiečių, britų ir rusų ekspertai. Atradus dantisto, gydžiusio carą ir jo šeimą egzilyje netoli Jekaterinburg'o, paaiškėjo, kad jo žandikauliai ir dantys buvo stipriai paliesti gedimo. Dantų kartoteka surasta mažame provinciniame muziejuje, netoli Jekaterinburgo.

Bolševikų sušaudyto caro ir jo šeimos palaikus ruošiamasi perlaidoti St.Peterburge.

numirti". O man, girdint tas kalbas, iš pasąmonės atgimė mamos žodžiai. Kai dar prieš kratai man "draugai" pareiškė, kad reikės "laikiniai" išvažiuoti kitur, motina susirūpino: "Vaikeli, juk tu džiovininkas, tavo sveikatai išsaugoti reikia sviesto, gero maisto, ar tu ten turėsi visa tai?" Ir kaip atsakymą į tas jos abejones man norėjosi dabar sūktelti: "Mama, kad kas nors šiandien mane prileistų prie kiaulių lovio, prie to jovalo, kurį Tu kaime ruošdavai tiems gyvuliams! Kokia būtų šventė!"

Apie tokią šventę turbūt svajojo visi su manim buvusieji. Kažko panašaus tikėjomės iš Aregangelsko. Deja, tas laimės uostas, nors palginti buvo ne per toliausia, neskubėjo gelbėti mirstančiųjų, ir ne viena dešimtis iškeliavo už zonos vartų paženklinti kirvio pentim į galvą.

Pirmąsias pasirodė vikiai. Iš jų išvirtas viralas (pačių vikių nebūdavo, o gal jie buvo kažkam išgraibomi ar visiškai suvire) nesustabdė, o priešingai - paspartinio dizenterijos plitimą. Nors, atrodo, laikiausi visų atsargumo priemonių, nepasidaviau pagundoms bet ko prikimšti tuščią skrandį, dizenterijos neišvengiau. Paguldė ką tik įrengto palato, kurios "gydytoju" buvo paskirtas senas kriminalistas, NKVD patikėtinis, pavarde Merinas. Kaip vėliau sužinojau, jis- buvęs veterinarijos felčeris. Tai dar gerai. O kas gerai? Rytą ir vakare vidurių dezinfekcijai gaudavom po menzurėlę druskos rūgšties. Ir visas gydymas? O ne! Pirmajam gydymo etapui buvo sugalvota "efektyvesnė" priemonė - pagal principą: "Nuo ko susirgai, tuo ir gydykis". Taigi, nuo bado - badavimu. Pirmąsias penkias paras nuo susirgimo pradžios - griežto badavimo režimas. Jokio maisto, tik virintas vanduo. Toks gydymo būdas daugumai padėjo greičiau iškelti į kitą pasaulį arba, kaip buvo įprasta sakyti, "į kirtimus". Ir viduriavimas ir badavimas visiškai nualindavo ir taip jau išsekusias jėgas. Nebuvau išimtis ir aš. Atėjo diena, kai po eilinio pasisėdėjimo ant "parašos" atšliaužiau į palatą ir, paskutinėmis pastangomis bandydamas užlipti į savo antrojo aukšto gultą, nukritau be sąmonės. Arkliavagys Merinas, visų tituluojamas "gydytoju", matyt, ilgai nesivargino nustatydamas diagnozę. Matydavau kaip jis tokiais atvejais elgiasi. Kaip traukinio sargyba Karelijos raiste. Mane lydėjo ar motinos maldos, ar žmonos burtai. (bus daugiau)

Lietuvių Namų Žinios

• LN valdyba, po metinio susirinkimo, vykusio balandžio mėn. 2 d., pasiskirstė pareigomis: pirm. - V. Dauginis, vicepirm. V. Drešeris, ižd. J. Slivinskas, sekr. - E. Pamataitis.

Komitetai: Svetimo Fondo ir Visuomeninės Veiklos bei Narių Verbavimo - pirm. T. Stanulis; Socialinių Reikalų - pirm. E. Steponas; Statybos ir Remonto - pirm. R. Juodis; Slaugos Namų - pirm. J. V. Šimkus; "Lokio" priežiūros - pirm. V. Drešeris; Bingo - pirm. E. Pamataitis.

• LN Moterų Būrelis buvo sušaukęs savo narių susirinkimą balandžio mėn. 30 d.

• Balandžio mėn. 23 d., sekmadienį, 1 val. p.p., LN Karaliaus Mindaugo menėje vyko vėlykiniai pietūs, kuriuose dalyvavo 300 asmenų. Gražias vaišes pajaušino meninė programa, kurią atliko ATŽALYNO vaikų ir jaunųjų grupės, savo dainomis prisidėjo pensininkių moterų vienetų DAINA. Vėlykų Senele (A. Byškevičienė) apdovanojo vaikus dovanėlėmis.

• LN vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas rengiamas birželio mėn. 10 d.

Daiktai priimami LN darbo valandomis nuo 9 val. r. iki 5 val. p.p. Tel: 416-532-3311.

• Slaugos Namams auکوjo: a.a. Juozės Žaliauskienės atminimui - \$25,- Onutė Senkuvienė.

Aukos Slaugos Namams priimamos Toronto ir Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvuose arba prašoma siųsti tiesiog Labdaros Fondui, Lietuvių Namų adresu - 1573 Bloor St., W. Toronto, Ont. M6P 1A6.

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTININKŲ VARŽYBOS

Š. Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga kiekvienais metais sudaro varžybų programą JAV ir Kanadoje gyvenantiems lietuvių kilmės sportininkams. Jau įvyko kalnų slidinėjimo pirmenybės, o taip pat kėgliavimo, vyrų senjorų krepšinio (pirmą vietą laimėjo Hamiltono "Kovas", baigmėje išeikęs Toronto "Aušra" 68-60), raketbolo pirmenybės.

Vienos iš pagrindinių žaidynių bus prarastos gegužės 19-21 d.d. Clevelande. Programoje bus rungtyniaujama krepšinyje (vyrų ir moterų), tinklinyje (vyrų ir moterų), šachmatuose ir stalo tenise.

TORONTO "VYČIO" SPORTO KLUBAS

Toronto, Kanadoje, veikia vienas iš seniausių Š. Amerikoje lietuvių sporto klubas VYTIS. Toronto Lietuvių Namuose įvykusiame šio klubo metiniame narių susirinkime apsvartysta tolimesnė šio klubo veikla. Prsiminti ir nesenai mirę klubo nariai: Mamertas Duliūnas ir Vytautas Dobilas. Šiame susirinkime dalyvavo visa eilė klubo veteranų ir dar šiuo metu aktyviųjų darbuotojų: Antanas SUPRONAS, Jonas NESUKAITIS, Sigitas KRAŠAUSKAS, Juczas BALSYS, Pranas BERNECKAS, Jonas EUDRYS ir kt. Klubui pirmininkauja Rimas SONDA.

• Motinos Dienos pietūs vyks gegužės mėn. 14 d., ANAPILIO, ir PRISIKELIMO parapijose po pamaldų. IŠGANYTOJO P-joje pamokslą, skirtą Motinos Dienai, pasakys kun. A. Žilinskas.

• Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvas PARAMA paskyrė po \$500,- "Rambyno" ir "Šatrijos" skautų tuntų veiklai.

Tuntai nuoširdžiai dėkoja.

• ANAPILYJE pavasarinė Kapinių Lankymo diena bus gegužės mėn. 28 d.

• TORONTO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBAS laikraščiu "Nepriklausoma Lietuva" atsiuntė auką - \$100. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

"ROMUVA INC." skautų stovyklos visuotinas narių susirinkimas buvo sušauktas Lietuvių Namuose š.m. balandžio 12 dieną. Susirinkimą atidarė Kanados rajono vadas j. ps. R. Sriubiškis, pirmininkas. Jis su pažindino su darbotvarke ir pranešime apibūdino "Romuvoje" atliktus darbus, patiekė ir numatytus sumanymus, supažindino su kaimyno nauju projektu, norintį pastatyti apie 20 vasarnamių. Tęsimos derybos dėl kelio, vartų perkėlimo ir siūlomo sklypo pirkimą, kuris randasi priešais mūsų paplūdimį, kitoje įlankos pusėje. Buvo užklausta, ar mes tą sklypą galime pirkti ar ne? Susirinkimo siūlymu tas reikalas paliktas svarstyti naujai valdybai.

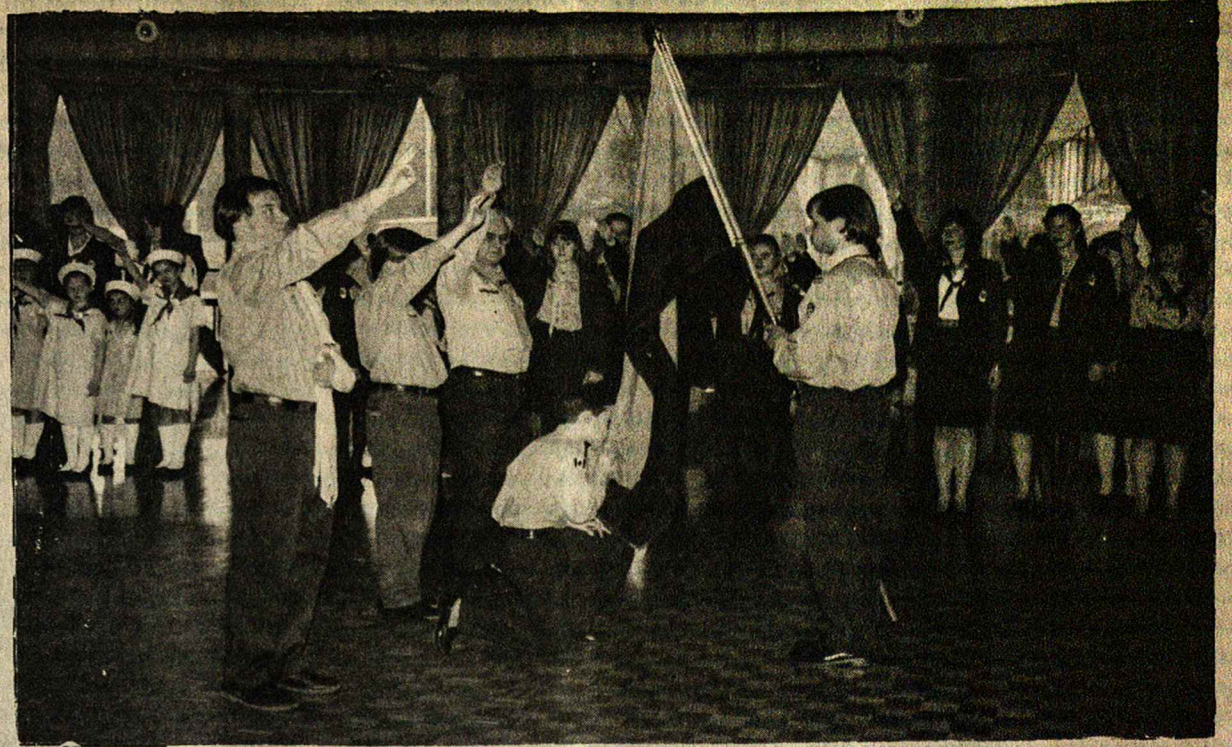
Darbo komisijos pirm. j.b. v.vl. dr. A. Pacevičius pranešė, kas buvo padaryta pereinamais metais ir kokius taškus teks atlikti šiais metais. Prašė ruošti tal- kai birželio mėn. 24-25 d.d.

Revizijos komisijos pirm. B. Saplys perskaitė revizijos aktą. Knygos vedamos kompiuterine sistema tvarkingai.

Iždininkas V. Paškus savo pranešime pasiskundė kad "Romuvos" izdas mažėja, o išlaidos daugėja. Pasidžiaugta, kad pereinamais metais jau nereikėjo už stovyklavietę mokesčių mokėti. Tai buvusio tuntininko v.s. A. Senkaus, K.R. vado R. Sriubiško ir ižd. V. Paškaus dėka.

Po trumpos pertraukos sekė aktyvūs diskusijos su klausimais ir pasiūlymais. Po diskusijų - einamieji reikalai, o po jų sekė rinkimai.

Daugumai susirinkimo narių buvo siūloma, kad ta valdyba pasiliktų ir sekančiai kadencijai, nes ji gražiai dirba ir gerai veda darybas su kaimynu dėl žemės. Valdyba sutiko pasilikti tik ją dar papildė dviem nariais: dr. R. Sapliu ir inž. S. Namiku. Tuo susirinkimas užbaigtas, o valdyba pasiliko pa-

1995 m. balandžio 23 d. Šv. Jurgio iškylos sueigoje skautai duoda išodį. Trečias iš kairės - draugovės globėjas s.fil. dr. A. Dailydė, o pirmoji iš dešinės, ps. I. Paškauskienė, Šatrijos tunto tuntininkė.

siskirstyti pareigomis. Susirinkime dalyvavo ir V.S.P. v.s. Romas Otto. Valdybą pirmininku pasiliko K.R. vadas j.ps. R. Sriubiškis, ižd. V. Paškus, vice-pirm. j.b. v.vl. A. Pacevičius, sekretorė v.s. A. Baltakienė; tuntininkai: "Rambyno" t. tunt. s. M. Rusinas, "Šatrijos" t. tunt. ps. I. Paškauskienė, "Širvintos-Nemuno" t.v.s. D. Gutauskienė (Hamilton), tėvų kom. pirm. ps. O. Narušienė (Toronto), K.R. atstovė ps. J. Batūrienė, skautininkių draug. s. V. Grybienė, skautinink. v.s. V. Skrinkas (išvykus v.s. A. Senkui, jo vieton atstovas nepaskirtas).

Nariai: ps. A. Kaminskas, arch. N. Lisčienė, s.S. Kuzmas, K. Pajaujis, R. Paškauskas, dr. R. Saplys ir inž. j.ps. S. Namikas.

Tai gražus ir darbingas komitetas.

Tuntai ir tėvų komitetas sveikina juos ir linki geriausios sėkmės numatytus darbus išvesti. M.

DĖMESIO NORINTIEMS MOKYTIS VASARIO 16-TOSIOS GIMNAZIJOSJE

Nauji mokslo metai VASARIO 16-tosios Gimnazijoje Huettenfeld'e, Vokietijoje prasidės rugsėjo mėn. 4 d.

Mokiniai į bendrąjį privalo atvykti iki rugsėjo mėn. 3 d.

VASARIO 16-tosios Gimnazija turi 9 klases, nuo 5-13. Dėstoma pagal

vokiečių programą, baigusieji gauna brandos atestatą, kuris suteikia teisę stoti į bet kurį Vokietijos universitetą lygiomis teisėmis su vokiečių gimnazijų abiturientais.

Mokiniam iš Amerikos ar Kanados geriausia atvykti į 10-tą arba 11-ąją klasę, nes taip daugiausia galima atsižvelgti į jų pageidavimus.

Priimami ir vokiškai nemokantieji. Daugiau žinių gausite iš Gimnazijos šiuo adresu:

Litauisches Gymnasium, Lorsch Str.1, 68623 Lampertheim, Vokietija. Inf.

VAIKŲ ŠVENTĖS ŽINIOS:

Kaip buvo skelbiama, VAIKŲ ŠVENTĖ vyks š.m. spalio mėn. 13, 14 15 d.d. (penktadienį, šeštadienį, sekmadienį).

Viešbučiuose reikia užsisakyti kambarius iš anksto, norint gauti žemesnę (grupinę) kainą šios šventės metu. Rezervuoti ne vėliau š.m. rugsėjo mėn. 29 d., paminint, kad tai "LITHUANIAN CHILDREN'S FESTIVAL" proga. Atvykstant anksčiau,

arba pasilikant ilgiau, galima bus pasinaudoti ta pačia kaina.

Kreiptis galima pas Novotel Mississauga Hotel, 3670 Hurontario St. Mississauga, L5B 1P3, (prie Burnhamthorpe Rd., netoli Square One ir Mississauga City Centre). Nemokamas tel: 1-800-221-4542 (905-896-1000, fakso nr: 905-896-2521).

Kaina: \$68,- vienam, \$78,- dviem už vieną naktį.

Holiday Inn Toronto Airport South, 2 Holiday Inn Dr., M9C 2Z7 (Hwy 427 ir Burnhamthorpe rytvakarių sankryžoje.) Tel: 416-621-2121, fakso nr. 416-621-0840. Kaina \$65,- vienam ar dviem už vieną naktį, vaikams iki 12 m. amžiaus - maistas ir nakvynė nemokamai; iki 19 m. amžiaus - nakvynė nemokama.

Registracija į šią VAIKŲ Šventę privalo būti atlikta iki 1995 m. birželio mėn. pradžios Kanados Lietuvių Mokyklose.

Anketas galima gauti KLB raštineje, 1011 Col - lege str., Toronto, Ont. M6H 1A8. Šeimos registracijos mokestis - \$10.

KANADOS LIETUVIŲ FONDO NAUJI NARIAI, įmokėję por \$100.-:

2201 - Londono choras "Pašvaistė", 2202 - a.a. A. Žukausko atminimui, 2203 - G. Skrinkas, 2204 - Kanados Socialinių Reikalų Taryba, 2205 - Radijo Valandėlė "Tėvynės Prisiminimai", 2206 - L. Lukoševičiūtė, 2207 - D. Baršauskaitė, 2208 - K. Baršauskaitė, 2209 - L. Underienė, 2210 - A. Paulionytė, 2211 - L. Paulionytė, 2212 - D. Gurklytė.

Viešiams auکوjusiems KANADOS LIETUVIŲ FONDAS dėkoja.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
6.50% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 8.50%
6.75% už 6 mėnesių term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
7.00% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
7.00% už 2 m. term. indėlius	1 metų 8.95%
7.25% už 3 m. term. indėlius	2 metų 9.25%
7.25% už 4 m. term. indėlius	3 metų 9.50%
7.75% už 5 m. term. indėlius	4 metų 9.75%
7.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.	5 metų 9.75%
7.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	(fixed rate)
7.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuosimčiu
7.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 7.75%
7.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	(variable rate)
8.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	A s m e n i n e s paskolas
4.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	duodame iki \$65,000 ir
7.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	mortgičius iki 75% įkainoto
7.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	turto. Kitos paskolos: (Line
7.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	of Credit) ir antrieji
8.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	mortgičiai.
4.00% už OHOSP (variable rate)	
3.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
4.25% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10,000	
4.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

Kredito kortelė

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santau-
pų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$30,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionių čekių
(traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų (The
Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage)
drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus
(Wire Transfer) į LIETUVĄ ir į kitus kraštus.

KASOS VALANDOS:

- Pirmadi., antradi. ir trečiadi. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai -
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 416 532-1149

PRISIKELIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	6.50%
180-364 d. term. ind.	6.75%
1 metų term. indėlius	6.75%
2 metų term. indėlius	7.00%
3 metų term. indėlius	7.00%
4 metų term. indėlius	7.25%
5 metų term. indėlius	7.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.	7.00%
1 metų GIC-met. palūk.	7.25%
2 metų GIC-met. palūk.	7.50%
3 metų GIC-met. palūk.	7.75%
4 metų GIC-met. palūk.	7.75%
5 metų GIC-met. palūk.	8.25%
RRSP, RRIF ir OHOSP	4.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	7.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	7.75%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	7.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	8.25%
Taupomąją sąskaitą	3.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	4.25%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ...	2.25%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	4.00%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir keliučių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias) sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo 8.50%
Sutarties paskolas nuo 8.50%
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 9.00%
2 metų 9.25%
3 metų 9.50%
Su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ir 3 metų 7.75%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

- mortgičių - mokesčių - turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p. Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonas (416) 762-4232

Lilija Pacevičienė - telefonas (416) 762-4232

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane St., Suite 204 (corner of Jane & Bloor St.)
Toronto, Ont. M6S 4W3

Tel: (416) 762-4232, Fax: (416) 762-5588

montreal

● Gražiai pavyko Montrealyje teatrų savaitgalis. Atsilankė nemažai žmonių. Visi buvo patenkinti idomia programa. Placiu kitame numeryje.

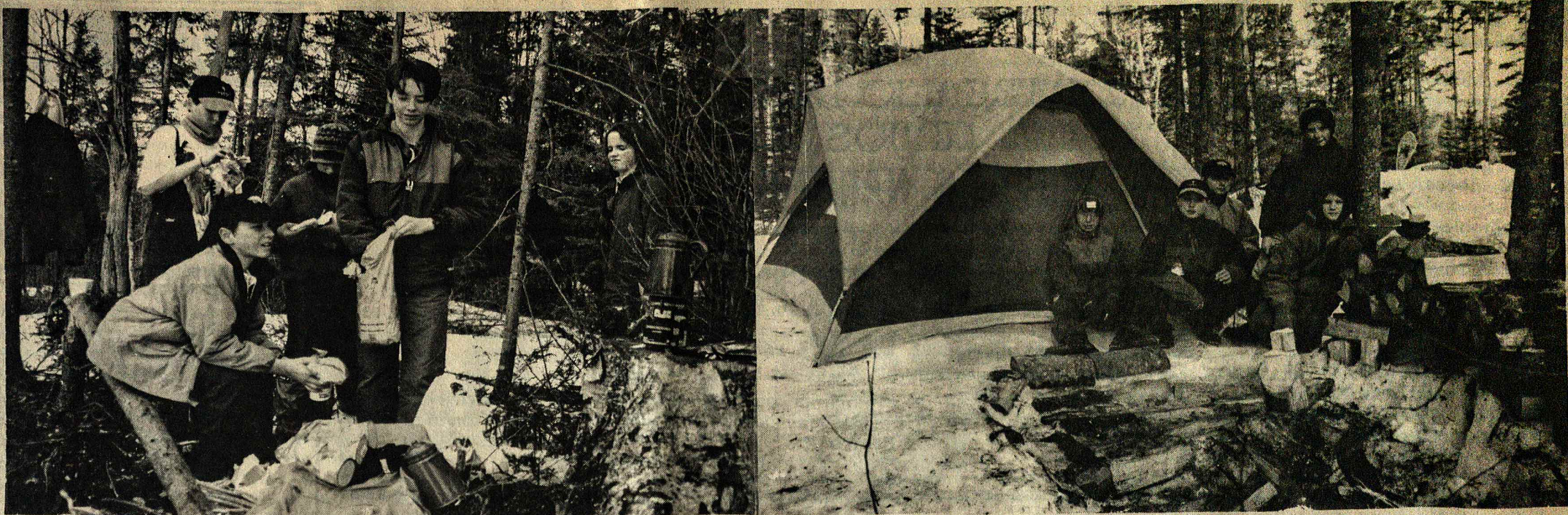
Dešinėje:

Montrealio skautai

šių metų žiemos

stovykloje.

Nuotraukos R.R. Otto

london, ont.

ŠIS TAS APIE KANADOS LONDONĄ

Mėginu įvykdyti gerb. "NL" redaktorės pageidavimą - parašyti šį tą apie Kanados Londoną: kuo lietuviai čia verčiasi, kiek yra jaunimo, jaunų šeimų ir t.t. Šiek tiek ir statistikos. Apgailėstauju, kad statistika yra per sunkus klausimas mano dabartiniam "pajėgumui". Pav., jaunų šeimų yra keliolika, bet tiksliai kiek - man nėra žinoma. Apklausi neti ar net jas aplankyti - man visai neįmanoma: mano ligos to man nepavelija. Dalis tų šeimų dalyvauja pamaldose ir lietuviškoje veikloje, kita dalis atvyksta tik į didesnius renginius - iškilmes. Trečia dalis

visai nepasirodo. Todėl pirmoje eilėje parašysiu apie tai, kas man yra žinoma.

Londonas - vienas greičiausiai augančių Kanados miestų: po Antrojo pasaulinio karo jis turėjo tik 90,000 gyventojų, o dabar jis turi bene virš 330,000 gyventojų. Lietuvių anksčiau čia gyveno apie 75 šeimos ir keliolika viengunčių, viso apie 300. Dabar čia bemažė apie 60 šeimų ir keletą viengunčių. Vieni lietuviai dirba istaigose ar parduotuvėse, kita dalis - fabrikuose. Nemažai yra ir pensininkų. Vidurinioji karta daugiausiai dirba savo profesijose. Yra nemažai aukštųjų mokyklų baigusių, bet... ne visi gauna darbą savo profesijoje ir todėl turi dirbti bet kokią darbą. Tačiau yra ir keletas profesionalų, gyve-

nančių Londone, pasiekusių žymėtinų rezultatų.

Talentingas muzikas Andrius PETRAŠIŪNAS - "Pašvaistės" choro pirmininkė ir muzikos vadovė Gražina Petrauskienė "T.Ž.", 1994 m. rugpjūčio 30 d. laidoje buvo labai vykusiai ji apibūdinti: "Andrius Petrašiūnas, jn., 32 m. amžiaus muzikas, mokytojas, kompozitorius, dirigentas, teatralas, akompaniatorius ir t.t. Nuo pat mažens jis rodė ypatingą talentą muzikoje ir yra laimėjęs daug taurių ir medalių muzikinėse varžybose. Garsiojo Londono "Pro Musica" choro akompaniatorius, vadovauja ir Vakarų Ontario universiteto chorams. Jis sukurė muziką spektakliui "On Golden Pond", London Community Players vaidinimui. Jis yra Londono ir kitų Kanados lietuvių tikra pažiba".

Andrius yra girtinas ypač už tai, kad jis, kaip ir kiti čia minimi profesionalai, pasilaikė lietuvišką pavardę, ir taip pat ir už tai, kad nuosirdžiai dalyvauja ir lietuviškoje veikloje: yra "Pašvaistės" ir lietuviščių mokyklų chorų dirigentas. Būdamas ir nepaprastai užimtas savo tiesioginėse pareigose, jis suranda laiko ir lietuviškai veiklai.

Kitas čia pažymėjęs profesionalas yra vaistininkas Paulius KURAS, "Big V" vaistinių bendrovės vice direktorius (šiam krašte vad. prezidentas) atsakingas už 136 populiariųjų vaistinių veiklą.

Daugiau apie P. Kurą KLB Londono Apylinkės valdybos žinutėje.

Adv. Marija DANILIŪNAITĖ - teisės magistro laipsniu baigė Oxford'o universitetą D. Britanijoje. Ten ji studijavo ir tarptautinę teisę. Dabar ji dirba vienoje žymiausių D. Britanijos advokatų bendrovių, turinčioje kelis šimtus advokatų, bei skyrius ir kituose kraštuose. Ji yra specialistė komplikotų civilinių ieškinių, ypač intelektinės nuosavybės teisės srityje. Marija veda bylas ne tik Britanijoje, bet ir kituose kraštuose. Kai kurios bylos liečia ir tokias pasaulinio masto korporacijas kaip "Kellogg's" ir "Coca Cola". Ji buvo sėkminga ir baudžiamose bylose.

Marija nepamiršta ir Lietuvos. Iki valstybės atstatymo ji buvo narė itaigoji-

mo komiteto, suorganizuoto konservatorių partijoje Baltijos valstybių naudai. Dabar ji yra Didžiosios Britanijos teisininkų organizacijos, turinčios tikslą padėti Baltijos valstybėms, vykdomojo komiteto nare.

1994 m. ji vadovavo D. Britanijos teisininkams, vykstantiems į teisės seminarą Vilniuje. Ten ji skaitė paskaitas iš savo specialybės ir supažindino seminaro lankytojus su pamintėtos organizacijos veikla.

Bet, gal būtų, dar svarbesnis dalykas yra tai, kad ji palaiko ryšius su itakiniais britais, ypač su Robert Lacey. R. Lacey yra D. Britanijos konservatorių partijos Londono skyriaus išdinininkas ir Kanados Valstybinio banko atstovas Britanijoje. Jis buvo ir pamintėto itaigojimo (lobbying) komiteto pirmininkas. Tas komitetas dėjo labai didelę pastangą, kad konservatorių partija ir Britanijos vyriausybė padėtų Lietuvai atgauti nepriklausomybę, ekonominę savarankumą ir jai priklausanti auksą. Lacey visada rodo Lietuvai labai didelį palankumą.

Edvardas DANILIŪNAS, inžinierius, dirba Kanados erdvių bendrovėje - "Spar Aerospace Ltd." ir yra direktorius komunikacijų sistemų ir satelitų divizijoje. Dabar bendrovės vadovybė priėmė jo paruoštą projektą, kaip perorganizuoti bendrovę, kad ji nereikalautų kitų paramos ir pati taptų pelninga. Jį ir paskyre tam perorganizavimui vadovauti.

Anksčiau jis dirbo "General Motors of Canada Ltd." divizijoje Londone egzektvyvo pareigose ir padarė išradimą, sutaupiusi korporacijai daug pinigų. Už tai jis buvo vadovybės atžymėtas.

Kai profesoriai Vakarų Ontario universiteto Londone turėjo paruošti dalį projekto "CN Tower" Toronte, būtent - "Wind tunnel" projektą - jie talkon pasikvietė ir tris studentus - du su aukščiausiais pažymiais ir vieną su vidutiniais pažymiais, būtent - E. Daniliūną. "CN Tower" yra aukščiausias bokštas pasaulyje, aukštesnis už visus kitus bokštus ir pastatus. Daugiau, negu pusantro karto aukštesnis už garsųjį Eiffelio bokštą Prancūzijoje. "CN" yra 555.35 metrų aukščio, pastatytas 1975 metais. (b.d.)

hamilton

● "ŠILAS" HAMILTONE

Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas buvo pakvietęs dainuojančią buvusių partizanų grupę ŠILAS, kurią lydėjo A.Garmutė.

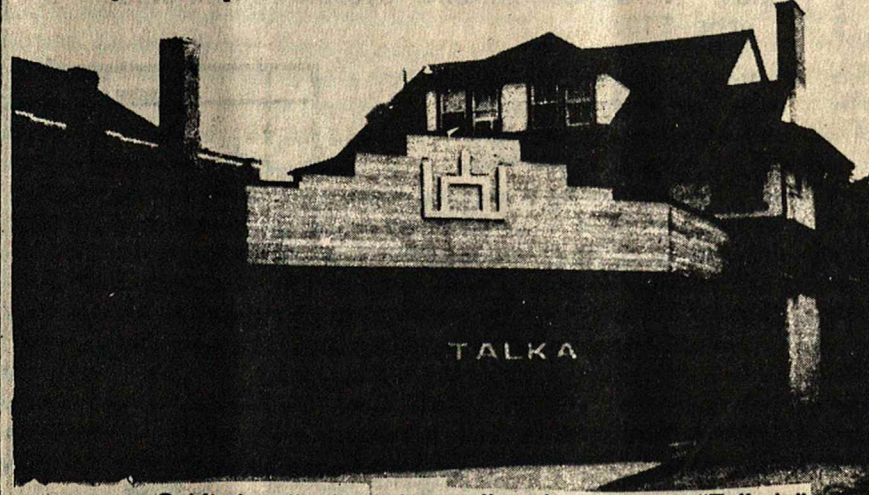
ŠILAS pasirodė puikioje nuoširdžioje programoje su poezija ir dainomis. Visi Hamiltono ir apylinkių lietuviai buvo labai dėkingi, kad Klubas sugebėjo greitai susiorganizuoti,

tos grupės pakvietimui.

Tradicinis Klubo koncertas-pobūvis vyko gegužės mėn. 6 d., Jaunimo Centro salėje. Čia dainavo Pensininkų Choras, kuriam vadovauja Aldona Matulicz.

● Naujuoju D.L.K.ALGIRDO Šaulių Kuopos vadu, buvusiam ilgamečiui kuopos pirm. Povilui Kanopai nebesutikus testui pareigų, išrinktas Kazimieras Deksnys.

VIENTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE, IŠIKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

"TALKA". LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6

TEL: 544-7125

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sask. iki... 4.50%
santaukas 3.00%
kasd. pal. taupymo sask. 2.50%

INDĖLIAI:
90 dienų indėlius 6.75%
180 dienų indėlius 7.25%
1 m. term. indėlius 7.75%
2 m. term. indėlius 8.00%
3 m. term. indėlius 8.00%
4 m. term. indėlius 8.00%
5 m. term. indėlius 8.25%
RRSP ir RRIF (Variable) 3.50%
1 m. ind. 7.75%
2 m. ind. 8.00%
3 m. ind. 8.00%
4 m. ind. 8.00%
5 m. ind. 8.25%

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

IMAME UŽ:
PASKOLAS
Asmeninės nuo 13.25%
nekiln. turto 1 m. 9.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.

Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir

asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS - LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

● LIETUVOS INFORMACIJOS INSTITUTAS Vilniuje atspausdino ir išleido Montrealyje gyvenančio Augusto Mylės knyga UŽRASAI, 1940-1946.

Patogaus formato ir geru šriftu atspausdinti 60-ties psl.knygoje žinomo veikėjo, L.K.MINDAUGO Šaulių Kuopos pirmininko (dabar priimta vadinti vadu) išlaikyti užrašai rado dabar savo vietą ir išvydo šviesą, kai svarbiųjų įvykių liudininkų eilės po truputį retėja.

Autorius pats, be pretenzijų, bet nuoširdžiai perduoda įvykių, darbų, situacijų eigą, į kurią jis buvo likimo nublokštas.

Savo žodyje sako: "Pirmąsiminimus pradėjau rašyti 1940-yųjų birželį, sovietams okupavus Lietuvą. Tuo metu buvau 19 kos metų, tarnavau ir dirbau Varnių žemės ūkio kooperatyve.

Dienoraštyje mėginau pasižymėti kai kuriuos įvykius, kad po daugelio

metų galėčiau tiksliau prisiminti. Kas čia surašyta, perrašiau iš turimų pageltusių 1945 metų užrašų lapų.

Poskyriai: Okupacija; Partizanas; Kareivis; Nelaisvėje. Baigia aprašymus pirmąja laisvės diena.

Knyga galima gauti pas autorių Tel:365-0353, arba "NL" Redakcijoje. Kaina \$3,- su persiuntimu - \$4.

Gyvųjų liudininkų parodymai dar toli gražu nesurinkti. O jų taip reikia, tad - malonu, kad ir iš Montrealio išeina į šviesą pasiprasakojimai, kurie prideda dar vieną lopelį į didžiulį mūsų tautinės epochos kolažą. Reikia tik linkėti sveikatos ir ištvermės visiems išlikusiems. Jie yra Tėvynės stiprintojai.

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F.Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd., 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Que., Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

Modernios Koplyčios

● KLB MONTREALIO A-
kės Valdyba ir Montrealio
Lituanistinė Mokykla, MO-
TINOS DIENOS MINĖJIMA
rengia gegužės mėn. 14
d., AV P-jos salėje, 12
val.

Programoje- paskaita
- Vitalija Keršulienė. Daly-
vaus ir Lituanistinės Mo-
kyklos mokiniai.

Visi atvykusieji bus
pavaišinti kavute. Maloniai
kviečiami visi! Rengėjai

● KLB MONTREALIO
APYLINKĖS VALDYBA,
po visuotinio susirinkimo,
vykusio š.m. balandžio
mėn.30 d., AV P-jos salėje
pasiskirstė pareigomis:

pirm.- Arūnas Staškevi-
čius; viceprim.- Vilija Lu-
koševičiūtė-Valinskienė;
sekret. - Juozas Šiaučiulis;
Izd.- Bronius Niedvaras;
ryšiams su naujai atvyku-
siais - Dalija Gabrėnaitė;
kultūros reikalams ir spe-
cialiems projektams- Do-
naldas Gėdrikas; informa-
cijai - Vitalija Keršulienė.

Nariai: Inga Gėdrikienė,
Antanas Mickus.

Revizijos komisija
sudaro: Leonas Balaišis,
Genė Kudžmienė, Donatas
Baltrukonis. Atvyko apie 50
pasirašiusių sąrašė, vėliau
prisidėjo daugiau.

KAS NORI NUPIRKTI
PRIEINAMA KAINA, GE-
RAME STOVYJE:

TV aparatus (2), elek-
trinę krosnį virtuvei, micro-
wave krosnelę, šaldytuvą,
skalbimo-džiovinimo mašiną,
lempų, įvairių elektrinių
virtuvės reikmenų ir radijo
aparatus, prašoma paskam-
binti tel: 365-0353 arba
"NL" Redakcijai- 366-6220.

Minimi daiktai parduo-
dami išvykstant iš Montre-
alio.

● RASOS ir dr.ALĖNO
PAVILANIŲ pirmagimė
dukrelė pakrikštyta Antoni-
na-Danutė-Sophie vardais.

● DANIAUS ir JUN(TOYA-
MA) POVILAIČIŲ dukrelė
pakrikštyta Kaede-Karolina
vardais.

● SILVIJA VAZALINSKAI-
TE ir GREGORY CHRE-
NOWSKI ruošiasi vedyboms.

● "NL" 55-toji leidimo
sukaktis buvo paminėta
tradiciniu Spaudos Vakarų
Pokyliu, š.m. balandžio
mėn. 29 d., AV P-jos salė-
je.

Nors sutapo keli kiti
didesni šeimyniniai rengi-
mai (Krikštynos, sužadėtu-
vės), Spaudos Vakarų gvaz-
dikų žiedais papuošti stalai,
graži ir maloni Jono Šul-
mistro parūpinta muzika,
puiki kulinaro Petro Pau-

"LITO" VALDYBA PRANEŠA KAD

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS LITAS

METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

[VYKS 1995 m. GEGUŽĖS mėn. 28 d. 4 val. p.p.]

Aušros Vartų parapijos salėje

1465 De SEVE St. Montreal, P. Q.

Registracija vyks nuo 3 val. p.p. iki 4 val.p.p.
Nariai prašomi atsinešti nario knygesles.

Kandidatų į Valdybą ir Komisijas pasiūlymai turi būti padaryti raštu
dviejų unijos narių, turėti kandidatų sutikimą ir įteikti unijos sekretoriui ne
vėliau kaip 5 dienas prieš susirinkimą.
Formas galima gauti abiejuose LITO skyriuose.

KLK Moterų D-jos Montrealio Skyriaus valdyba prie š.m.surengto Atvelykio Pietų stalo,
A.V. Parapijos salėje; Danutė Staškevičienė, Elena Kerbelienė, Janina Adomonienė, Julija
Adamonienė ir pirm.- Genė Kudžmienė.

● Per KLK Moterų D-jos
Montrealio Skyriaus sureng-
tus Atvelykio pietus buvo
surinkta Vaiko Tėviškes
Namų paramai \$ 803.00.

Aukojo: \$400,- KLKM
D-ja; \$100,- buvęs "Pava-
sario" Mergaičių Choras;

lausko ir talkos paruošta
vakarienė, AUŠROS daini-
nės, sol. Antanas Keblys
ir paslaugūs patarnautojai
ir kiti darbuotojai prie
loterijos ir bare - sutraukė
virš 100 dalyvių. Visi - skai-
tytojai, spaudos palaikyto-
jai ir rėmėjai, galima sa-
kyti spaudos veteranai.
Vakaras praėjo malonioje,
pavasarinėje nuotaikoje.
/ Plačiau - kitame NL
numeryje/.

● SUDARANT KOMPLEK-
TĄ žurnalo MOTERIS siun-
timui į Lietuvą, trūksta
šių numerių:

1955 m. nr. 1.; 1957 - nr.
3; 1969 - nr. 2; 1984 -
nr. 5; 1988 m. - nr. 1,2,3

Turintieji- maloniai
prašomi pranešti Danutei
Staškevičienei, tel: 769-1557
arba- "NL" Redakcijai,

LIETUVIS PASKIRTAS Į OSCE TARNYBĄ

Saugumo ir Bendradar-
biavimo Organizacija Euro-
poje (OSCE), kurios pagrin-
dinė būstinė randasi Aus-
trijos sostinėje Vienoje,
š.m.balandžio mėn.28 d.
atsiuntė laikraščiu "Nepri-
klausoma Lietuva" praneši-
mą, kad pulk. lt. Laisvydas
K.Baršauskas, ėjęs pareigas
maj.gen.E.W.Linden, Kadetų
Rezervo (Ottawoje) štabo
pareigas, dabar yra paskir-
tas Kanados vyriausybės
diplomatiniams pareigoms
naujojoje Kanados Misijoje
"Commander of the Cana-
dian Contingent to the
Organization for Security
and Co-operation in Europe
(OSCE)"

OSCE sudaro 53 valsty-
bių atstovai, patvirtinti
ir Jungtinių Tautų Organi-
zacijos tikslas šalia kitų
- skatinti regioninį stabi-
lumą ir taikingą nesuprati-
mų sprendimą tarp vals-
tybių, priklausančių šiai

organizacijai. Jų tarpe
yra Kanada ir Lietuva,
turinčios nuolatinis atsto-
vus Vienoje.

HLPG sudaro 16-kos
valstybių teoretinio ir prak-
tinio planavimo kariškiai,
kuriems vadovauja Suomi-
jos gemn., aj. Heikki Vilen.

Pulk.lt.Baršauskas veikia
"High Level Planning
Group" (HLPG) ir turi įga-
lijimą planuoti veiklos
misijas Nagorno-Karabach
regione Azerbaidžane, Pie-
tų Kaukaze.

Minimoms pareigoms
ptk.lt. Baršauskas skiriamas
6-12 mėnesių laikotarpiui.
Jo šeima - žmona Linda
ir 3 dukros pasilieka Fre-
derickton'e, New Brunswick
dėl galimų kitų tarnybinių
perkėlimų.

Pranešime taip pat pa-
minima, kad Laisvydas
yra sūnus Montrealyje gy-
venančios Stasės Baršaus-
kienės (tėvas Albinas- mi-
ręs).

1475 DE SEVE St. Montreal, Que. H4E 2A8
Tel: 766-5827; 766-5830

FAX: 514-766-1349.

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

AKTYVAS virš \$29,000,000;

REZERVAS virš \$2,000,000

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.-	7.25%	Taupymo - special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	7.25%	Taupymo - su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	7.25%	Taupymo - kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	6.50%	RRIF-RRSP - 1 m.term.	7.25%
180 d. - 364 d.	6.00%	RRIF-RRSP - 2 m.term.	7.25%
120 d. - 179 d.	6.00%	RRIF-RRSP - 3 m.term.	7.25%
60 d. - 119 d.	6.00%	RRIF - RRSP - taup.	3.00%
30 d. - 59 d.	5.00%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines - nuo	10.00%
1 metų	9.25%		
2 metų	10.00%		
3 metų	10.25%		

Informacija apie naujausias palūkanas "Lito"

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 6.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

● Gavus pageidavimų pa-
skelbti KLAIPĖDOS miesto
telefono kodą, tą ir doro-
me. Skambinant į Lietuvą:
0 113 70 + 62 + ASMENS,
kam skambinate, telefono
numeris.

DĖMESIO:

Leonas Balaišis prane-
ša, kad laivu siuntiniai
į Lietuvą bus priimami
tiksliai IKI GEGUŽĖS mėn.
23 dienos. Daugiau infor-
macijų- tel: 366-8259.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Montrealis - Varšuva - Vilnius

birželio 2 d. kaina \$974.; liepos 21 d. - \$1124.

Į šias kainas įeina aerodromų mokesčiai, Varšu-
voje nuvežimas į viešbutį ir atgal, nakvynė,
pusryčiai. LOT lėktuvo bilietas grįžimui galioja
6 mėnesius. Parūpinu bilietus kelionėms ištisus
metus. Prašome užsirašyti iki gegužės mėn. 1
d., kol yra vietų, pas: L. Stankevičių, telefonas:
669-8834, arba POLTOURS: 521-9910 arba
Metro Travel - 761-5878.

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

Mes su malonumu teiksime aukščiausios rūšies
patarnavimą, todėl prašome ir toliau naudotis mū-
sų paslaugomis. Laukiame Jūsų telefono, jeigu no-
rite, kad siuntiniai būtų paimti iš Jūsų namų.
Siuntiniai priimami, kaip ir anksčiau, TREČIA-
DIENIAIS, nuo 9 val. r. iki 7 val. v.

Kaina \$5.10 už kg. Siuntiniai pristatomi tiesiog
į namus. Nėra maksimumo svorio. Minimumas -
2 kg. arba \$10.

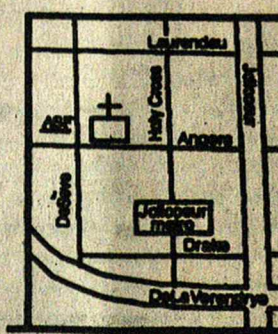
SKAMBINKITE INFOR-
MACIJOS IR APTAR -
NAVIMO REIKALAIS
BET KADA - 7 DIENAS.

TEL: 937-9898

1450 rue DE SEVE,

MONTREAL H4E 2A7

Vytas Gruodis, Jr.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LASALLE, Que.
H8P 1N6; tel: 364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
Duv.dr. J. MALIŠKOS būrmas
1440 St. Catharine St., W.
Suite 701 Tel: 866-9297
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. ALAIN (ALĖNAS) PAVILANIS
Šeimos gydytojas (bendra praktika)
2025 Plessis, Montreal, tel: 876 - 6900

ADVOKATAS
ROMAS IŠGANAITIS

822 Ile de France, St. LAMBERT, Que. J4S 1T7
Tel: 465-1538, Fax: (514) 923-2219

Notarė
RŪTA POCAUSKAS - RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1155 rue Metcalfe, Suite 1143,
SUN LIFE BUILDING
Montreal, Québec, H3B 2V6
Tel: 871-1430; Fax: 871-1784

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laiku (storage)
- * Talsai ir remodelluojami
- * Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre
Suite 500 A
Montreal, P.Q., H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

**TONY PHOTO
STUDIO**

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS
5220 ch. QUEEN MARY Rd.

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel: 481-6608

Maurice Electricque Ltd
Entrepreneur Electrical
Electricien Contractor

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A Allion
LASALLE, Que, H8P 2C5
TEL: 366-5484

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI - AUTOMOBILIAI - PREKYBA - ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.L.B., DONNA SVRAKA A.L.B.
PETRAS ADAMONIS C.L.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINĖ
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas - Mike OSKOWICZ
3601 Belair St., Montreal, Que. H2A 2B3
Tel: 721-9496;